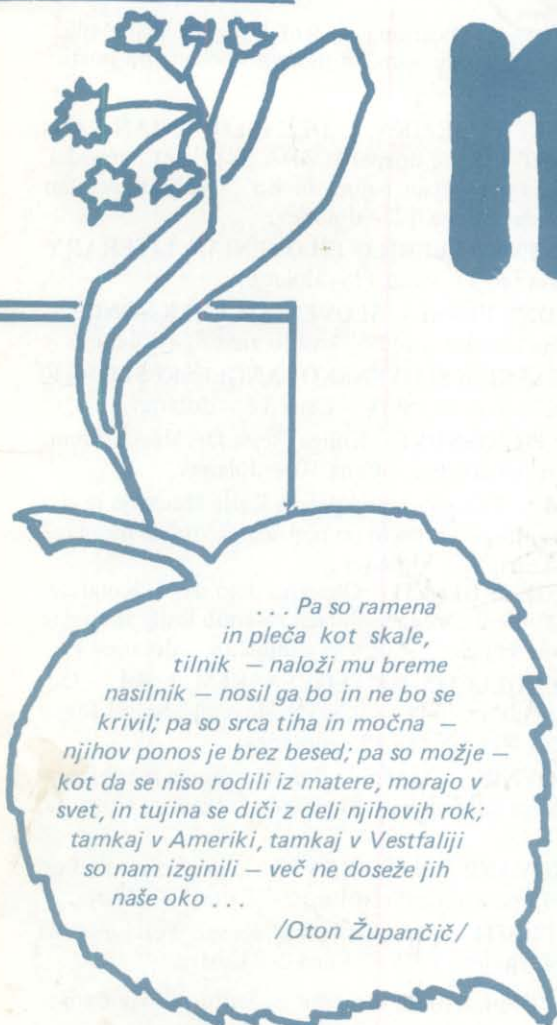

misli

... Pa so ramena
in pleča kot skale,
tilnik — naloži mu breme
nasilnik — nosil ga bo in ne bo se
krivil; pa so srca tiha in močna —
njihov ponos je brez besed; pa so možje —
kot da se niso rodili iz matere, morajo v
svet, in tujina se diči z deli njihovih rok;
tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji
so nam izginili — več ne doseže jih
naše oko ...

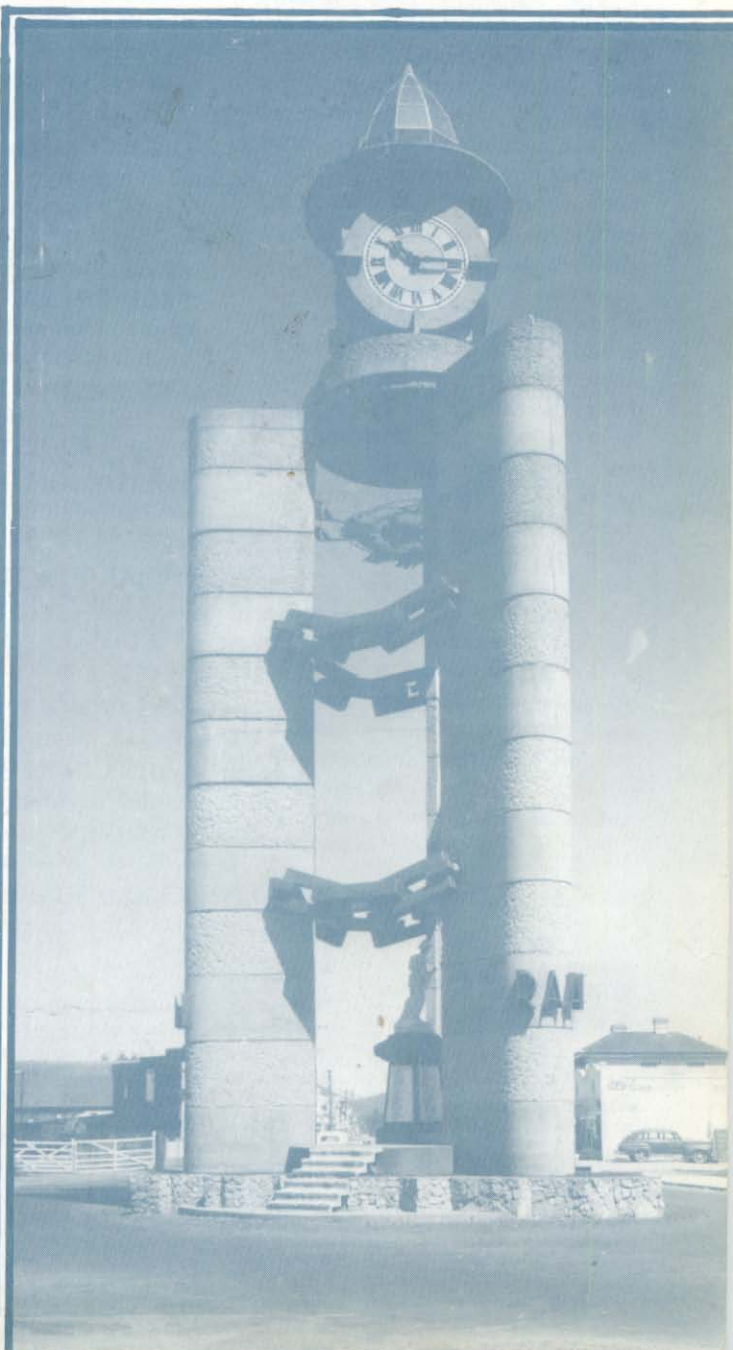
/Oton Župančič/

Slovenija

Moja dežela

THOUGHTS
LETO—YEAR 38
A P R I L
1 9 8 9

27 APR 1989

Naslovna slika: Na ANZAC DAY je tudi pred tem spomenikom padlim /Ulverstone, Tas./spominska slovesnost. Postavil pa ga je 1953/54 z nekaj slovenskimi fanti /nobeden v gradbeni stroki/ arhitekt C. Mejač.

+ + +

OD časa do časa se oglasi na upravo MISLI — po pošti, telefonu, ali tudi osebno — naročnik, ki je nedavno plačal naročnino in priložil za sklad. Računal je za zadnje leto, pa bil kaj presenečen, ko je pri svojem imenu med darovalci Bernardovega tiskovnega sklada videl drugo številko kot pa bi morala biti po njegovih računih. Pove svoje pomisleke, jaz pogledam v knjigo naročnikov in hitro vidim, kje tiči zajec. Pozabil je na svoj dolg, eno leto ni plačal naročnine — upravnik mu je zato dar v Sklad ali del daru zapisal za zastalo naročnino. Nekaterim je hitro jasno, da se da pozabiti in da je leto hitro okrog, za druge je treba dokazovanja in razlage, pa jih še težko prepričaš. Imel sem primer, ko je bilo dolga za sedem let, pa sta mož in žena šele med razgovorom z mano spoznala, da sta se glede naročnine zanašala drug na drugega, plačal pa nobeden...

Da, leto hitro mine, da ne rečem kar leta! Seveda bi bilo lažje, če bi na pošiljke uprava odgovarjala s potrdili prejema. To pa žal zaradi visokih stroškov poštne ni mogoče.

Vedno sem vesel, če pridemo na čisto, zato sem na vprašanja glede naročnine rade volje na razpolago.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE GAUGE MANUAL, PART I. je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlić — Cena 12.— dolarjev.

OBRISE DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. — Cena 10.— dolarjev.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.: (03) 387 8488

božje misli in človeške

Leto
38
Št.
4

APRIL 1989

VSEBINA:

- Molimo za domovino — Nadškof
dr. A. Šuštar — stran 65
- Odrešenjsko veselje — Po članku
V. Križan — stran 66
- Pesem o kmetu — Iz "Am. dom."
— L. P. — stran 67
- Imam tri sinove — pesem
— Tone Kuntner — stran 68
- "Mladina" piše o politični emi-
graciji—SmR/S.Slov./— stran 69
- Vrata — Iz "Preproste stvari"
— Emilijan Cevc — stran 70
- Približanje pesniku F. Balantiču
— Arh. J. Vomberger — stran 73
- Zaman, Sen o vrnitvi — pesmi
— France Balantič — stran 74
- Središče svetega Rafaela, Sydney
— P. Valerijan — stran 75
- Izpod Triglava — stran 78
- Sveto pismo v našem slovstvu —
— O Škofjeloškem pasijonu piše
P. Tone — stran 80
- Središče svete Družine, Adelaide
— P. Janez — stran 82
- Sledi v pesku
— Walter Texeira — stran 83
- Premakljivi svečnik — roman
— Lojze Kozar — stran 84
- Naše nabirke — stran 84
- Materinščina — del doma
— Branko Rozman — stran 86
- Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne
— P. Bazilij — stran 87
- Z vseh vetrov — stran 90
- Kotiček naših mladih — stran 92
- Križem avstralske Slovenije
— stran 93
- Smeh je zdrav celó ob sodobni
ljudski modrosti . . . — stran 96

Molimo za domovino

Ob priliki romanja ljubljanske nadškofije na Sveto goro pri Gorici k praznovanju 450-letnice božje poti, je ljubljanski nadškof in metropolit v imenu slovenskih škofov izrekel naslednji poziv k molitvi za domovino, za mir, za medsebojno spoštovanje in razumevanje med ljudmi. Prav je, da se vernikom v rodni domovini pridružimo tudi verniki Slovenije v svetu.

Ta nadpastirjeva prošnja za molitev je obenem nov dokaz, kako resni so časi in kako usodne so razmere, v katerih je danes naš preizkušani narod.

V TEJ TEŽKI in odločilni uri za naš slovenski narod in uso našo ožjo in širšo domovino, s posebnim zaupanjem prosimo Marijine pomoči in njenega varstva. V duhu povezan s Slovenci doma, v zamejstvu in po svetu se v imenu slovenskih škofov obračam na vse verne ljudi in vse, ki jim je mar usoda našega naroda in vseh drugih narodov in narodnosti v Jugoslaviji, da se se bolj združimo v molitvi za domovino in za vse ljudi brez izjeme, ki živijo na naši zemlji. V veri, da je Bog gospodar človeške zgodovine in da je Jezus Kristus pot, resnica in življenje za vse ljudi, vas škofje vabimo in prosimo, vas spodbujamo in vam priporočamo, da še več in še bolj goreče osebno in zaupno, zasebno in javno molimo za mir, za medsebojno spoštovanje in razumevanje, za svobodo in enakopravnost, za pravičnost, dobroto in ljubezen.

V iskrenem prizadevanju moramo storiti vse, da se ublažijo huda nasprotja, da premagamo medsebojna sovraštva in v dobrohotnosti pomagamo drug drugemu. Ko gospodarski in politični položaj in nevarnost vedno hujših napetosti, medsebojnega obtoževanja, nasilja in različnega obračunavanja ter strah pred prihodnostjo postajajo iz dneva v dan hujši, se moramo verni kristjani zavedati svoje posebne odgovornosti. Pokažimo jo v zaupanju v Boga, v molitvi, v poudarjanju etičnih vrednot, pa tudi v zaupanju v lastne moči, v poštenost in pravičnost pametnih ljudi.

Iskreno podpiramo vse tiste, ki se v tem duhu zavzemajo za človeka, ne glede na versko prepričanje, narodno pripadnost in socialni položaj, posebno pa za tistega, ki kakor koli trpi in se mu godi krivica. Strpnost, odkrit dialog in skupno iskanje poti v poštenosti in resnem delu je edina možnost za izhod iz težkega položaja.

In mi, bratje in sestre, zaupamo v božjo pomoč, po Marijini priprošnji, ki je božja in naša Mati.

Dr. ALOJZIJ ŠUŠTAR,
ljubljanski nadškof in metropolit

Odrešenjsko veselje

Po članku VANJE KRIŽAN

KAR priznajmo: nič kaj dobro se nismo počutili, ko nas je Cerkev v dobi pred veliko nočjo, v postnem času kar naprej spodbujala k spravi, spokornosti, spreobrnjenju, h kesanju. Željo, da bi postali "popolni, kakor je naš nebeški Oče popoln", najraje uspravamo. Želeli bi ostati, kakršni pač smo, in celo Boga silimo, naj nas sprejme take. Ta krilatica postaja ponekod že kar nekakšen molitveni obrazec. Predvsem pa smo naveličani besed, kot so sprava, mir, edinost, spreobrnjenje in kesanje. Toda to ni vselej samo naša krivda, kajti tako pogosto nam odmevajo v ušesih, da postajamo ob njih skoraj neprizadeti.

Še več. Včasih imamo občutek, da so se te vrednote naravnost zarotile proti nam. Roga se nam sprava: naj smo še tako razumevajoči s sodelavko, ona nas enostavno prezira. Roga se nam mir: še preden ga skušamo zgraditi v svojih srcih, nam ga iz skritih zased obstreljujejo najrazličnejši sovražniki. Roga se nam edinost: v njej se učimo povezanosti najprej v lastni družini, zunanji dejavniki pa bi jo najraje raztrgali na kosce. Roga se nam spreobrnjenje: mar naj se vedno le trkamo na prsi, ko nemočni opazujemo tok dogajanj, ki neustavljivo teče v nasprotno smer?

Še dosti teže kakor postni čas smo doživljali odrešenjsko veselje na velikonočno jutro. Vse prevečkrat se nam srce krči v bolečini in razočaranjih. "Kako naj sedemo k velikonočnemu žegnju, ko je ostal sedež našega 'izgubljenega sina' prazen?" toži razočarana mati. Vse prevečkrat do vratu tičimo v skrbeh in dvomih. "Vedno teže shajamo," skrbijo starši številnih družin. "Nič ne kaže, da bo bolje," ugotavljajo tudi optimisti.

Ni jih bilo malo po svetu, ki so dočakali velikonočno jutro v bolniški postelji, ali pa osamljeni v praznem domu. Premnoge je to jutro našlo v zaporih, druge za bodečo žico taborišča. Kako potem sploh še kdo more govoriti o velikonočnem veselju?

Toda veliko nočno veselje je vse drugačno. To ni veselje, ki ga doživljamo ob veselih praznih življenja, niti ni vezano samo na velikonočne praznike, ki nam jih sleherno leto nudi Cerkev. Nič

nima skupnega z veseljem, ob katerem človek marsikaj pozabi. Nič nima skupnega z veseljem, v katerem človek išče sebe.

Velikonočno veselje je čisto nekaj drugega. Upa si pogledati v oči vsemu: bolečini, trpljenju, razočaranju, dvomu, celo obupu. Upa si pogledati povsod: v

obupane družine, v osamele domove, v ločene zakone, v bolniške postelje in invalidske vozičke, celo v ječe in taborišča. Zanj potrebujemo zavest, da se ne prične in konča z velikonočnimi prazniki, ker mora biti del našega krščanskega življenja. Zanj je potrebno veliko nesebičnosti in zelo močna vera. Velikonočno veselje si upa pogledati celo smrti v oči, saj se opira na življenje onstran smrti.

Posebna značilnost tega veselja je tudi ta, da ne zapusti tistega, ki so mu bili odpuščeni grehi. "Če je kje na svetu radost, je prav gotovo to radost človeka s čistim srcem," pravi Tomaž Kempčan v Hoji za Kristusom.

Velikonočno veselje nam je bilo podarjeno z veliko nočjo, zato je to najčistejše veselje, ki obstaja na svetu. Jezus je lahko izrazil le nekoliko tega veselja, ko ga je primerjal z veseljem matere po rojstvu otroka. Je res odrešenjsko veselje, dar Svetega Duha in znamenje božje navzočnosti med nami, kot so zakramenti, zlasti Evharistija, pa božja beseda.

Vse darove Duha, tako tudi odrešenjsko veselje, nosimo v krhkih posodah. Pokvarimo in izgubimo ga že s slabim razpoloženjem. Nanj vplivajo najpreprostejše vsakdanje stvari in dogodki. Toda jedro veselja ostane mir, katerega izvir je vstali Zveličar sam. Jezus nam ne zapušča in ne daje miru na splošno, ampak s v o j mir.

Velikonočno veselje je neuničljivo. Tudi to je znamenje, da je to veselje dar božji. "In vašega veselja vam nihče ne bo vzel" (Jn 16, 22). Celó v bolečini, tesnobi in trpljenju, ko smo daleč od tega, da bi lahko govorili o veselju, ostaja na dnu našega srca občutek miru, gotovosti, varnosti.

Ta odrešenjsko veselje in velikonočni mir sta torej božja darova. Zato ne mislimo, da si ju moremo prilastiti in vselej računati z njima. Smo ju prejeli v letošnjem velikonočnem jutru? Vsekakor smo stopili vanj zato, da v njem srečamo svojega Gospoda in Odrešenika, kakor koli že. Če se je naša tiha želja uresničila, potem skušajmo ta božja darova ohraniti v sebi. Povezani s Kristusom bomo v svojem življenju čutili prenavljajoče delovanje velikonočne zmage, ki naj postane tudi naša zmaga, neskalsjivi vir našega veselja upanja. Aleluja!

PESEM O KMETU

ONI dan sem naletel na razveseljivo in dobrodošlo novico. Sodobni pesnik Stanko Janežič je po omenjenem poročilu spesnil cel ciklus pesmi, v katerih opeva kmeta od vseh strani in z vseh vidikov pod naslovom *P e s e m o k m e t u*. Pridružuje se slovenskim poetom, ki so v svojih pesnitvah našli potrebo izrecno omeniti in proslaviti našega kmeta.

Dr. France Prešeren obžaluje, da ni ostal na domu kmet:

O Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta,
da b'uka žeja me iz tvojga sveta
speljala ne bila, goljfiga kača! . . .
Zvesto srce in delovno ročico
za doto, ki je nima milijonarka,
bi bil dobil z izvoljeno devico;
mi mirno plavala bi moja barka,
pred ognjem dom, pred točo mi pšenico
bi bližnji sosed varoval — svet Marka.

Simon Gregorčič proslavlja kmečko hišo takole:

. . . In ne v dvorinah bogatinov,
kjer blesk zakladov te slepi —
kjer dom seljaških je trpinov,
rešitve zor se nam žari.

Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov —
vse mati kmetska je zibala,
iz kmetjskih so izšli domov.
Da srečno v vek si bivališče
krepostnih žen, poštenih mož;
daj Bog, ti slavnih mož rodišče,
da zibel še slavnnejših boš!

Oton Župančič blagruje kmečkega človeka za darove zemlje:

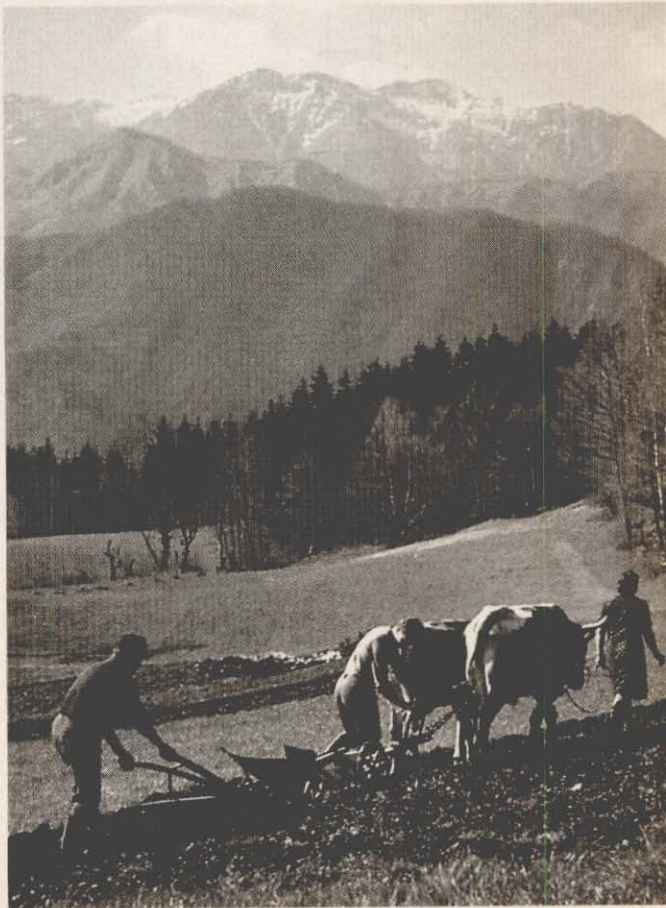
Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš —
z oljem mu lečiš razpokano dlan,
shrambe mu polniš in vino mu vračaš za znoj,
daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano,
hodil pred plugom in družno potil se z oračem . . .

Alojz Gradnik opeva kmetov pogovor z Bogom:

. . . Moj plug oral je Tvoja polja,
Tvoj prst oral je moja lica,
še zate je na mizi žlica.
Prisedi, z mano povečerjaj,
potem pa ves moj dolg izterjaj.
In naj zgodi se Tvoja volja.

Tem velikanom slovenske poezije, ki opevajo našega kmeta, je Janežič dodal celo zbirko pesmi, ki bo izšla v knjigi (če morda že ni) in s tem pomnožila hvalo, slavo in tugo kmečkega doma za vso dolgo zgodovino in za naš težki čas. Jaz njegovih pesmi nisem še bral; ko mi pridejo v roke, bom — če Bog da — še pisal o njih. Sedaj in tu mi dajejo povod in me spominjajo ob petdesetletnici nastanka neke pesnitve iz leta 1938. Takrat je veljala za Kmečko himno, izšla pa je iz vrst Kmečke zveze, ki je bila zacvetela v obdobju med obema vojnama v mogočno slovensko stanovsko gibanje. Žal so Zvezo in njeno himno prekmalu uničili svetovni dogodki . . .

Menim, da je umestno in potrebno ob tej priliki objaviti tudi to umrlo *K m e č k o h i m n o*. Bila je v skrajšani obliki in neznatno posodobljena obnovljena v emigraciji za petdeseto obletnico. Natis izvir-

nika pa je zagledal luč sveta že leta 1970 v moji knjigi *Klasje iz viharja*. Sedanji, tukaj natisnjeni tekst je priredil isti avtor, ki je bil napisal izvirno pesnitev leta 1938. Takole se glasi:

*Mi smo slovenske zemlje orači,
orjemo polje, seme zlató
sejemo v brazde, krepki kopači
kopljemo v lepšo bodočnost zemljó.*

*Naše je Sonce in zemlja slovenska,
mi nje sinovi in hčere vsekdar.
Zemljo, Boga gola sila peklenska
ne odtrga, ne omaje življenja vihar.*

*Mi smo rodov še mladih orači:
orjemo duše, urimo dlan.*

*Ljudskih svetinj zvesti vozači
peljemo v svetli svobode jih dan – in pristan.*

Prvotne besede so bile tudi uglasbene. Napev je bil prvič pet na taboru Kmečke zveze v Celju, par mesecev pred izbruhom druge svetovne vojne leta 1939. Dvomljivo je, ali so note še ohranjene. Se pa dela na tem, da se po zanesljivem viru melodija spet postavi na note.

Slovenskega kmeta niso ubili. Še živi. Krepko živi, da je v teh razmerah doma ustanovil novo Kmečko zvezo, neodvisno od uradnih ustanov. Tu je himna, dediščina prejšnje Kmečke zveze za na pot v bodočnost našega kmečkega stanu in naroda, kateremu je ta stan temelj in skala.

L. P.

IMAM TRI SINOVE

Imam tri sinove,
tri mlade junake,
tri korenjake,
tri poštenjake,
tri zlate fante;

zapisal sem svet jim,
zapisal srce,
nič niso vzeli,
nič niso vzeli
od starca betežnega;

eden je v Kanadi,
eden v Nemčiji,
eden v Avstraliji.

tone kuntner

„Mladina“ piše o politični emigraciji

DNE 27. januarja 1989 je ljubljanska mladinska revija „Mladina“ objavila članek z naslovom „**Naši zunanji sovražniki**“, v katerem na kratko oriše jugoslovansko politično emigracijo. Članek je napisal **Igor Mekina**, ki v uvodu ugotavlja, da je jugoslovanska politična emigracija med vsemi vzhodnoevropskimi emigracijami najštevilnejša. O tej emigraciji pravijo domačemu režimu naklonjeni časniki in druga obveščevalna sredstva, da so „kontrarevolucionarni“ in „antijugoslovansko“ usmerjeni. Take splošne trditve — pravi Mladina — pa seveda ne držijo. Res pa je, da se vse različne politične organizacije zavzemajo za drugačno ureditev Jugoslavije in položaja posameznih narodov v njej.

Pisec najprej obdela hrvaško politično emigracijo in njene organizacije v tujini. Omenja Hrvatsko narodno vijeće in Hrvatsko seljačko stranko kot najmočnejši hrvaški emigrantski organizaciji, ki se odrekata vsem nelegalnim metodam. Dalje omenja pisec srbsko politično emigracijo, o kateri pravi, da je osamljena in neenotna. Osrednja točka zbiranja Srbov naj bi bil predvsem princ Aleksej Karadžoržević. Nato sta na kratko opisani albanska in makedonska politična emigracija.

Več prostora pa je posvečenega **slovenski politični emigraciji**, ki je praktično nastala šele po drugi svetovni vojni. Pisec pravi, da je najmočnejša politična sila slovenske emigracije **Slovenska ljudska stranka**, ki je naslednica nekoč najmočnejše politične stranke na Slovenskem. Njeno glasilo je Svobodna Slovenija, ki izhaja v Argentini.

Poleg SLS obstaja še **Slovenska demokratska stranka**, ki je skupaj s SLS združena v **Slovenskem narodnem odboru**, katerega predsednik je Rudolf Smersu in predstavlja svojevrstno „vlado v izgnanstvu“. Poleg tega političnega predstavništva deluje v Argentini še povezovalna organizacija **Zedinjena Slovenija**, znotraj katere delujejo različne kulturne in druge organizacije. Večina slovenskih političnih emigrantov je da-

nes v Argentini. Zavračajo komunizem in socialistično ureditev sedanje Slovenije in se zavzemajo za pluralistično družbeno ureditev, za katero si prizadevajo po politični poti in ne po poti terorističnih akcij.

Nato pisec nadaljuje, da je očitno, da si večina emigrantskih organizacij želi predvsem drugačno ureditev Jugoslavije. Ta drugačna ureditev pa v večini primerov pomeni **parlamentarno demokracijo znotraj posameznih nacionalnih držav**. Slovenski narodni odbor je leta 1986 poslal poziv narodom Jugoslavije, v katerem je bilo zapisano naslednje: „Slovenski narodni odbor meni, da je mogoče urediti prihodnost narodov Jugoslavije edinole s sprejemom načela, da imajo vsi narodi Jugoslavije pravico do samoodločbe glede svoje državne in družbene ureditve.“

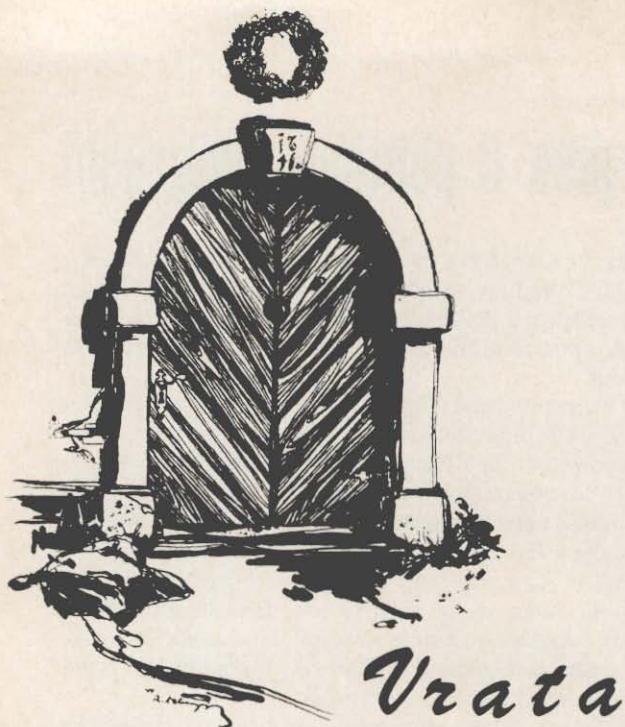
V čem se taki programski cilji bistveno razlikujejo od demokratičnih teženj, ki so bile v zadnjem času javno predstavljene predvsem v Sloveniji? Pisec članka odgovarja, da je jasno, da **se prav v ničemer ne razlikujejo**. Zato je nesmiselno preganjati kot „sovražnike“ posameznike in organizacije, ki se že desetletja borijo za to, kar je sedaj program nove Slovenske demokratske zveze ali Socialno demokratske zveze.

Obstoj politične emigracije zunaj jugoslovanskih meja obstaja kot nemo pričevanje nedemokratske družbene usmeritve znotraj Jugoslavije. Prepoved uvoza emigrantskega tiska samo podaljšuje agonijo te (domače) družbe in stanje državljanske vojne, ki se kar noče končati že od konca vojne naprej. Prvi korak — pravi pisec — k odpravi tega stanja je verjetno ta, da jugoslovanskemu občinstvu omogočimo vpogled v to, za kar se emigrantski krogi resnično zavzemajo.

Pisec sklepa svoj članek s temle stavkom: Če torej zunaj naših meja obstajajo gibanja, ki se zavzemajo za samostojnost in državnost posameznih narodov, potem mora biti res, da je samostojnost in državnost posameznih narodov znotraj sedanje skupnosti ogrožena.

SmR v „Svobodni Sloveniji“

ZDAVNAJ so že razpadla vrata v gorski dolini, kjer so bivali očetje mojih očetov; vrata, pod katerimi so sklanjali svoja telesa kakor pod bremenom težkega življenja. Vrata, skozi katera so me ponesli h krstu, niso tista, ki me zdaj ločijo od groze velikega sveta. Nobenega zaupanja nimam v vrata, katerih pomoč moram plačati z denarjem. Neznani človek jih je naredil za neznanega človeka; nobene ljubezni ni bilo v njegovem delu. Moja duša pa bi bila rada prikovana na d o m a vrata – to trpljenje bi mi prineslo srečo in mir.

Ne morem se iztrgati iz svoje zemlje. Vžgala se je vame kakor vžge ognjeni žig živini gospodarjev pečat v močne boke. In najrajši bi objel kmeta, ki živi v naročju te zemlje, ko mi je bil rekel:

“Kadar koli prideš, so ti moja vrata odprta, kruh je na mizi in postelja postлана . . .”

Nekaj velikega mi je podaril s temi besedami! Tedaj nisem vedel storiti drugega, le roko sem mu stisnil in globoko sem mu pogledal v oči. Dovolj je bilo, da sva se razumela.

Dobra, skrbna vrata dobrih ljudi!

Njih barva je kakor barva dreves in kljuka ima na koncu cvetni popek. Debele deske se vežejo v močno sožitje, ki navdaja človeka z občutkom varnosti in stalnosti. Sredi vrat, v dosegu človeškega očesa, je lina v obliki srca, ki pravi: “V hišo stopi s srcem, ne z nožem!” Prag je obrabljen od mnogih stopal; živi in mrtvi so stopali čezenj. Na desni strani vrat stoji dolga kamnita klop.

V zelenkaste podboje je vklesana velika letnica, ki priča, da so ta vrata videla že Napoleonove vojske in da se spominjajo celo rokovnjačev, ki so trkali nanja, ko so naši pradedi še jokali v zibelkah. Sredi noči so prišli in potrkali na vrata, brez besed in brez prošnje – samo oči so jim temno žarele iz zaraslih obrazov in dolgi pastirski plašči so jim kakor srednjeveškim romarjem padali čez ramena do tal . . . Vrata se še spominjajo njihovih težkih rok, ki so jemale in delile, čeprav so jih danes že potisnili v pravljico kakor nekaj, kar skoraj nikdar ni bilo res. Kadar se dotaknem teh močnih rožancev, začutim, kako pod skorjo davnih let utripuje srce preteklosti. Kajti izsekali so jih iz boka gore kakor kos živega, trdega mesa ter ga vzdali v stene človeškega bivališča. Še trepeti v njem pravadna moč in bojim se, da se bodo nekega dne podboji zganičili kakor riba, ki nosi svet na svojem hrbtu, in tedaj bodo popokale vse stene in vse vezi. Gora še drhti v njih, v vsaki žili kamnja še utripuje njena kri. Zdaj se še vzpenjajo kot čvrst obok nad našim prihajanjem in odhajanjem, še se pokorijo meri naših dosegeljav, toda če se bo v njih prebudila tista divja sila, ki živi v telesu gore . . . Zdaj pa še mirno bedijo nad pragom našega doma.

Tako lepo je videti mater na vratih, ko se ozira po poti in čez travnike, kje bi zagledala svoje otroke. Potem jih pokliče, vsakega otroka pokliče po imenu – tako dober in lep je njen glas. Še kokoši ga poznajo in berači, ti trudni božji gosti . . .

In nekaj kraljevskega je v možu, ko z žilavo roko prime za veliko železno kljuko, gospodar svojega doma in svojih vrat. Tisti trenutek je dan zanj minil; moreževe oči so mirne in trudne.

Zakaj sem se prav zdajle spomnil na besede umrlega prijatelja glasbenika?

Bilo je nekega večera, ko je sredi pogovora umolknil, se nekam zagledal in čez čas rekel – zdi se mi, da je imel tedaj zaprte oči:

“Rad bi napisal simfonijo s prav preprostim naslovom, s prav preprosto vsebino, kakršno doživlja toliko ljudi, ki jih vsak dan srečujemo. ‘Prihod’ ali ‘Vrnitev’, kakor pač hočeš . . . Toda obsegala bi vso tragiko življenja. Pomisli: človek se vrača! Bližajoči se zvoki rogov – njegovi koraki. Prepleta jih glas violine. Zvesto pričakovanje, združitev upanja in bojazni.

To bi ne bila vrnitev izgubljenega sina, ki ve, da ga doma pričakuje oče, zlat prstan in svatbena miza, temveč vrnitev človeka, ki je hotel postati srečen, pa je odvrnil vse blagoslove mladosti kakor nadležno breme, še ključ domačih vrat je potopil v najgloblji tolmun – pa se ni zavedal, da si je z njim odtrgal kos lastnega srca. Ne, šele pozneje se je zavedel tega . . . Hotel je biti svoboden, zmagovalno svoboden – ka-

kor glas fanfare nad zamolklimi glasovi vsakdanjosti – in menil je, da je svoboda v tem, da se človek vsemu odreče, zadnji cunji, še škapulirju na vratu . . . Stopal je naprej in se ni menil za pot . . . Odkar je zapustil domača vrata, je odprl mnogo tujih. Včasih mu je bilo pri srcu, kot bi dekletu na okno potrkal in bi mu dekle odprlo, da je videl prijazen obraz in roko, ki je vse do poslednjega razdala, drugič pa mu je bilo srce bridko kakor encijanova korenina. Kajti hudo je, če nam drugi odpirajo vrata in jih zapirajo za nami . . .

Ko je odhajal, se ni ozrl. Ko se je vračal, si je z dlanjo zaslanjal oči in zrl proti soncu, ki je lovilo v svojo svetlobo domačo vas. Duša mu je bila težka in vroča kakor kri . . .

Da, najprej pričakovanje! Tu bi moral zaslutiti skrivno melodijo stvari. Čutiš, te note bi moral pisati s krvjo. S krvjo iz srca, ki je to doživel. Vrnil bi se pod večer, ko drsi droben, žalosten dež izpod neba. Kot pijan bi se opotekal po cesti. Videl bi, da stari oreh še kot svoje dni zori pred hišo in da lastovke še gnezdiijo nad vrati. Toda hiša je prazna. Ne oče ne mati ga ne pričakuje, le spomin . . . In naslonil bi se na podboj ter se ga dotaknil s čelom . . . Tedaj bi spet šla vanj moč domače zemlje, vsa kri njegove mladosti bi se mu spet zbrala v srcu . . . Nikoli več ne bo

zapustil praga rojstne hiše . . .

To bi ne bila pesem premaganega, temveč pesem zmagovalca, ki je končno našel svobodo. Ne svobode svetlih trobent ne pijane zanesenosti, temveč svobodo žrtve, dela in pokoja . . . Ne, ti ne moreš razumeti, ti ne, toda jaz . . .”

Ko sem se mu ozrl v obraz, sem nenadoma spoznal, da bi bila to pesem njegovega življenja, njegovega hrepenenja.

Nikoli je ni dokončal, razen morda ob prestopu praga poslednjih vrat . . .

Veža je prepojena z duhom ognjišča.

Križi svetih Treh kraljev na vratih so že vsi porumeneli.

+ G + M + B +

Preprost blagoslov, ki posvečuje naše duri, zapisan z blagoslovljeno kredo na letošnji zadnji sveti večer. Otroška radost me prevzame, ko se ozrem na te nerodne črke. Duh kadila mi udari v nosnice. Nekaj dobrega biva med nami.

Kdo ve, če ni bil starec, ki je ondan sedel na klopi pred hišo, poslednji izmed svetih Treh kraljev, ki še išče poti v svojo daljno deželo? Jokal je in povpraševal otroke: “Zakaj povsod zapirajo vrata pred menoj?” pa mu otroci niso vedeli odgovoriti, le najmanj-

KANAL
OB SOČI

še dekletce mu je dalo kos kruha, s katerega je prej polizalo vse maslo.

Potem je začel starec praviti otrokom zgodbo o Mariji in Jožefu, ki sta v kraljevskem mestu Betlehemu zaman trkala na vrata bogatih sorodnikov. "Zapomnite si, otroci," je rekel, "kjer je odprto srce, so tudi vrata vsakomur odprta . . ."

Počasi se prebuja v meni slutnja – samo slutnja, nič več, kajti preveč sem se že oddaljil od prvih studentov – da so vrata tesno povezana z našo usodo . . . Močna hišna vrata iz zdravega mecesnovega lesa, ki je pretrpel mnogo viharjev in dosti doživel sredi gora. Zdaj varuje uboge človeške otroke. "Vzemite me," je rekel, "moja dolžnost je, da varujem!" Doslej je stražil nad visoko, previsno skalo pot, ki drži v planino, zdaj pa varuje pot do srca družine.

V tistem zadovoljstvu nad redom stvari si prižigam pipo in mislim na portale starih katedral z njihovimi svetniki in apokaliptičnimi pošastmi, z resnimi in molčečimi podobami kraljev in vojvod in s strogim Odrašenikom v čelu nad durmi. Ne, ob vratih, med katerimi stojim, ni ne svetnikov ne kraljev, le posvečujoči spomin davnih prednikov počiva v njih, globoko spoštovanje in velika skrivnost življenja. In sonce jih preplavlja z isto žarečo strastjo, ki z njo použiva bogastvo velikih cerkva in palač.

Ločitev in družitev!

Ko zaprem vrata za seboj, se me poloti občutek zaključenosti, srcu nekako odleže in oči se odpočijejo. Spet najdem sam sebe v sebi primerni razmernosti prostora. Zapah na vratih zaropota, kakor bi spustil bronasto vedro v vodnjak. Tečaji so trudni in škripljejo – moral bom poiskati veliko kurje pero, kajti žejni so olja.

O, pijanost srca, ki se nikoli ne boš odrekla želji, da bi bivala v hiši pod goro, kjer se stekata dve vodi in sije sonce ves dan na travnik in gozd. Takrat bom morda dojel zadnjo skrivnost domačih vrat – m o - j i h vrat – in če bom stopil na prag, bom videl v daljavi znamenje vrh klanca in koze, ki se pasejo ob cve-točih robidah.

In nekega dne bi prijel za roko mlado ženo ter jo popeljal skozi vrata. Preprog bi ne pogrnil, toda ves prag bi nastlal z dišečim zelenim smrečjem.

Potem bi vrata zaprl . . .

Toda takoj drugo jutro bi jih odprl na stežaj in veliko srce bi izrezljal vanje. Vsem žalostnim in obupanim bi dejal:

"Vrata sem odprl, pridite, darujem vam vso radost svojega srca . . ."

Zakaj nekaj zelo lepega so odprta vrata in miza, ki na njej popotnega vedno pričakuje kruh in dobra beseda . . .

EMILIJA CEVC

Gornja fotografija iz leta 1953 predstavlja slovensko skupino v tržaškem begunskem taborišču San Sabba. Koga na njej prepoznate, saj ste šli mnogi skozi isto taborišče v svet. Najbolj viden je vsekakor Janez Škraba, zdaj v Melbourneu. Desno od njega je na sliki Vahov Jože in za njim njegova žena Albina (Qld.) – Slika je že del zgodovine in čim starejša je, več je vredna. Ti zakladi se ne smejo izgubiti. Zato jih bodo MISLI rade objavljale, če bodo seveda naročniki sodelovali in jih uredništvu pošiljali. Zgornjo je dal Jože Vah.

1921 – 1943

Približanje pesniku Balantiču

Članek smo prejeli iz Argentine in je malenkostno za tisk popravljen. Predavanje arhitekta JURETA VOMBERGARJA. Tudi ta zaključni del naj nas približa našemu velikemu pesniku!

Skušam se postaviti v Balantičev položaj, v njegov prostor in čas, čas dosedaj najhujših razmer ter odločitev za naš narod. Skušam razumeti njegovo odločitev, da stopi med vaše stražarje on, ki je bil po naravi plah, občutljiv, kratka: nevojaški tip človeka, a vendar globokoveren kristjan in zaveden Slovenec.

Naj sam pove, kako se je odločil! Zato citiram tu njegove lastne besede:

“Pravi red more prinesiti le krščanstvo s svojo zapovedjo ljubezni. Vsi drugi nauki nosijo v sebi kal zla, zato prej ali slej rode zlo.”

“Prišel sem do prepričanja, da je borba proti komunizmu ne le dovoljena, ampak celo nujno potrebna.” (Kritik v domovini, Mitja Mejak, tu namerno potvori smisel Balantičevih besed, češ da je trdil, da je dovoljeno pobijati komuniste, kar je bistveno popolnoma nekaj drugega.) In še: “Dolgo sem iskal, sedaj pa sem prišel čisto na jasno, sedaj vem, kaj je prav.” To so Balantičeve besede.

In vendar ne poznamo nobene Balantičeve pesmi, niti enega samega verza propagandnega značaja. Ni opeval mesijanskih vizij in utopij, ne sovraštva do nasprotnikov, česar je polna poezija partizanskih pesnikov.

Balantičeva zavest pravilnosti mišljenja in odločitve ni imela uspeha v politični in vojaški zmagi. Iz njegovih pesmi je celo slutiti bližajočo se tragedijo. A Balantič je izbral edino možko pot. Španski rek pravi: “Es de hombres defender las causas perdidas.” — Res vredno moža je zavzemati se za zgubljeno pravdo, kadar je ta poštena, pravična in zakonita.

Po vsem tem je odveč govoriti o spornih vojaških strategijah in spletkah, ali pa o tem, kaj je bilo sklenjeno v Teheranu in Jalti ...

Sicer pa: zgodovina druge svetovne vojne in vsega z njo v zvezi še ni dokončno napisana.

Po več kot štiridesetih letih so v Sloveniji končno izdali celotno zbirko pesmi Franceta Balantiča. Doselej ni bil priznan — ne zato, ker bi pel izrecno protikomunistične ali domobranske pesmi, ampak samo zato, ker je padel na nasprotni strani sedanjih oblastnikov Slovenije.

Urednik zdaj v domovini izdane zbirke pravi v uvodu: “Ne moremo Balantičeve lirike kratkomalo zamolčati ali preskočiti. Ta lirika predstavlja vrednoto v slovenskem pesniškem izročilu. Če bi poskušali tajiti to dejstvo, bi ravnali predvsem zoper lastno kulturno vrednost in načelo o spoštovanju slehernega resničnega umetniškega dejanja.”

In vendar so to počeli skozi dolgih štirideset let. Leta 1966 so zbirko celo že natisnili, pa potem uničili.

To zadnjo izdajo Balantičevih pesmi spremlja kritika, ki sicer priznava vrednost njegove poezije, pa je istočasno opremljena z vsem arzenalom boljševiškega slovarja zmerjanj in sramotenj. Res, do kdaj bodo v Sloveniji izdajali knjige naših pisateljev, ali sploh pisali o njih, ne da bi jih obenem sramotili kot ljudi, ki so se uprli komunizmu, ker si predstavljajo družbeno ureditev na demokratski način, v skladu s krščanskimi načeli? Nobenega razumevanja ni, kaj šele prizanesljivosti in sočutja. Kritik Mitja Mejak si privoščji celo to perversno predelavo, da z lastnimi Balantičevimi besedami skuša utemeljiti nujnost in samoumevnost revolucije.

Človeka zgrabi jeza, ko vse to bere. Vsi, ki so došli v domovini pisali o Balantiču, se vedno in dosledno spotaknejo ob njegovi politični odločitvi — in to še danes, ko je vsem vidno, kam je pripeljal komunizem, stalinizem, realsocializem, samoupravni socializem ali kakor ga že pač imenujejo.

Naj si dovolim ob tem odmik k primeri: Iz svojih otroških let se spominjam zgodbe o možu in ženi, ki sta se prepirala o tem, če se trava reže ali striže. Mož je trdil, da se reže, žena pa je bila za to, da se striže. Ko se tako med seboj prepirata, prideta do brvi, ki je vodila čez potok. Mož v jezi porine ženo v vodo in še enkrat zarenči: “Reže se, reže!” Žena pa, že skoraj utopljena, le še roko moli iz vode in striže s prsti v dokaz, da se trava striže ...

Saj mi boste oprostili, da kar ne morem drugače in tako ilustriram to zadrtnost ljudi, ki jih slaba vest žene, da še danes opravičujejo ustanove in odločitve, ki so

pripeljale do položaja, ki ga sicer danes tako močno kritizirajo.

Ubogi Balantič! S svojo grozno smrtjo v ognju je plačal svojo zvestobo Bogu in slovenstvu, proti brezbožnemu in breznarodnemu komunizmu v stalinski varianti, edini poznani v tistem času revolucije na Slovenskem. Kaj bi pravil o večini takratnih slovenskih pesnikov in pisateljev, ki so bili na boljševiški strani, mnogi zavestno kot glavni tvorci in pospeševalci revolucije, drugi v sprenevedanju ali res nevede. Vsak naj opravi z lastno vestjo!

Res, kakšna groza tistih dni! Prijatelje, vrstnike, kulturnike je "prelom časov" razmetal in razporedil: Balantiča med vaške stražarje, Hribovška med domobrance, Remica med četnike, Brejca (alias Javorška) med partizane, Šmita v nemško vojsko . . . Vsi dobri literati, prijatelji, so si stopili v nasprotje z orožjem v rokah, kot borci revolucije in protirevolucije.

Bog daj, da se to ne bi nikdar več zgodilo med Slo-

venci! Da ne bi nihče več pisal o bratih Slovencih kot "hlapcih, ki cviliijo ponižno kakor psi in lajajo, da nas je malo, da bi nas v uporu vse pobralo . . ."
Samo milijon nas je, Slovencev, dober milijon . . .

Iskal sem za konec Balantičev verz, ki bi predlagal kak slovenski program za sedanost ali prihodnost, pa ga nisem našel. Je morda v tem veličina Balantiča, prav v tem, da ga nihče ne more uporabiti za kakršen koli lastni, koristolovski namen, pa je vendarle vsem blizu? Blizu kot pesnik eksistenčne tesnobe in ogroženosti v silni stiski časa, pesnik vedno nove, vsem zapovedane duhovne poglobitve.

Tako si drznem približati pesniku jaz – v bojzani, da so moje besede neprimerne, v zavesti, da so nedorasle njegovi veličini.

Naj se nam približa on sam s svojo poezijo, mi pa odprimo srca veličini Balantičevega pesniškega genija!

ZAMAN

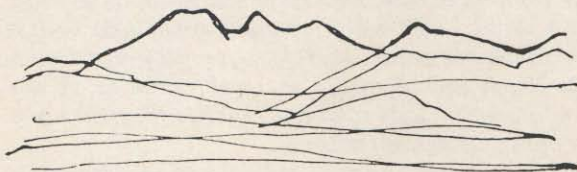
Klečim na skali, sklonjen nad prepad,
čez gore zarje pljuskuje valovi,
skoz mrak dehtijo brinovi sadovi
kot žalost, da izgubil sem zaklad.

"Odprj mi, kralj Matjaž, svoj mrtvi grad!
Glej, mater zapustili so sinovi
in dan nad zapuščenimi grobovi
se kmalu nagnil v večni bo zapad.

Daj, vstani in prikliči spet otroke,
ki iščejo darov od tuje roke
in bolni sanjajo o mladih dnehi!"

Gubijo klici se v odmeve blazne.
Zaman mi pest razbija stene prazne,
le noč v obraz mi meče žgoči smeh.

FRANCE BALANTIČ

Risba Bare Remec iz Izdaje
Balantičevih pesmi 1956 v Argentini

SEN O VRNITVI

Ko boš, tujina, vso mi kri izpila,
ko neizgovorjena bo beseda
prišla kot ogenj mi na usta blede,
bo davna želja domu me vrnila.

Na srce dal prsti bom kot zdravila,
sprejel me vase bo pozdrav sosedu,
spoznala na planini me bo čreda
in v duši bo zaplala nova sila.

Okusil spet bom sok planinskih trav,
– spomini nanj skelijo kakor rane,
ki jih zastrupil dolgih cest je prah.

Domači kraj, kako mi spet boš drag!
Kako bom ljubil gore razkopane,
dokler ne bom nad njimi tih zaspal.

FRANCE BALANTIČ

NAŠI POKOJNI

O pokojnem MILETU (Miku) KLEMENČIČU je že poročal p. Bazilij v marčni številki "Misli", ker je umrl v Melbournu. Naj tu dodam dan pogreba, ki je bil v četrtek 2. marca. Ta dan je bila za dušo pokojnika opravljena pogrebna maša v cerkvi sv. Deklana, sydneyski okraj Penshurst, pokopan pa je bil na pokopališču Woronora.

Dne 7. marca je na South Coast umrl rojak ANTON SMODEJ. Rojen je bil 30. septembra 1919 v vasi Gabrje pri Celju. Bil je sin Antona Franca in Katarine r. Lah. V Avstralijo je prišel leta 1948. Poročen je bil z Ivanka Tehovnik. Poleg nje zapušča sina Tonija, ki živi v Muswellbrook-u, hčerko Mary por. Hartley, ki živi v Sydneyu, ter sina Petra, ki je poročen s Suzano r. McNally ter z družino živi v Albion Park Rail-u. V domovini zapušča pokojnik sestro Johano. Po poklicu je bil avtoprevoznik. — Pogrebno mašo smo imeli v slovenski cerkvi v Figtree na petek 10. marca, grob pa je dobil na Kembla Grange pokopališču.

V sredo 8. marca je v Brisbanu, Qld., umrla DORA DOLENC r. Cergolj. Rojena je bila 1. oktobra 1933, Slivje pri Kozini. Mož Bruno, po rodu iz Povitja, je umrl pred dvajsetimi leti v domovini. Poleg hčerke Sandre (23 let) zapušča v Sydneyu sestre Olgo Uljan, Milko Lozej in Marijo Mieda, v Trstu pa Angelo Pabel. Pogreb je bil v petek 10. marca na Mt. Gravatt pokopališču v Brisbanu.

V nedeljo dne 2. aprila je v Westmead bolnišnici umrla MARIJA DEVETAK r. Sulič. Rojena je bila v Prvačini 24. februarja 1909 kot hčerka Antona Sulič in Jožefe r. Krpan. Kot mlado dekle je odšla v Egipt, po vrnitvi pa se poročila z Antonom Devetekom. Nato se je vrnila v Egipt in se po brezuspešnem poskusu dobiti tja tudi moža spet odšla domov v Prvačino. Mož Anton, po poklicu krojač, je umrl pred dobrim letom. V Avstralijo sta prišla s sinom Renatom z ladjo "Castel Bianco" v novembru 1950. Najprej so živeli v Villawood Hostelu, pozneje v Guildfordu in Bankstownu, končno pa kupili hišo v Merrylandsu. Rodila sta se jima še sin Robert in hčerka Debra, sin Renato pa se je poročil z Joan Slatery. — Pokojna Marija je bila vsa leta zvesta članica našega verskega središča, do začetkov bolezni pred nekaj leti pa je bila tudi članica našega mešanega zbora. Odlikovala se je po izredni ljubezni do božje Matere Marije, katere ime je nosila. Najraje je imela Marijine pesmi. Zahrbna rakova bolezen ji je več let črpala telesne moči in je velikokrat iskala zdravja v bolnišnici, končno pa po hudem trpljenju podlegla. V času bolezni je redno prejemale sveto obhajilo, da je lažje prenašala bolečine. Pripravlj-

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

na je odšla s tega sveta. Upati smemo, da jo Marija veselo sprejela po prihodu v nebesa. — Pogrebno mašo smo imeli v sredo 5. aprila v naši cerkvi, pokopana pa je bila v grob moža Antona na novem slovenskem delu pokopališča Rookwood.

Na isto nedeljo 2. aprila se je steklo življenje MIHAELA TINDALE. Rojen je bil v Sydneyu kot sin Harolda in Joan r. McPhee 29. aprila 1951. Leta 1975 se je v Merrylandsu poročil z Alenko Lajovic. Poleg nje zapušča tudi tri otroke: Jamesa, Benjamina in Aleksandro, kakor tudi mamo, več bratov in sestro, dočim mu je oče umrl že pred leti. — Pogrebna maša je bila opravljena v sredo 5. aprila v cerkvi sv. Jožefa v Enfieldu. Glavni mašnik je bil pokojnikov stric p. Paul Tindale OFM, z njim pa nas je maševalo še več duhovnikov. Zadnje počivališče na tem svetu je dobil pokojnik v rodbinskem grobu na pokopališču Rookwood.

Sorodnikom vseh pokojnih naše iskreno sožalje. Zanje molimo, pa tudi za vse žalujoče prosimo, da bi jim Bog nadomestil izgubo dragih svojcev z drugimi darovi svoje božje ljubezni. R.I.P.

KRSTI

Amanda Hedl, Doonside, N. S. W. Oče Jože, mati Marjana r. Ribič. Botra je bila Tanya Gorjan. — Krščena Merrylands, 4. marca 1989.

Ivan Kropič, Dapto, N. S. W. Oče Simon ml., mati Dominique r. Rolet. Botra sta bila Uwe von Appen in Sabina Davey. — Figtree, 18. marca 1989.

Nicholas Mark in **Mathew Robert Ilijaš** (dvojčka), Ashfield, N. S. W. Oče Robert Mark, mati Kim rojena Chidley. Nikolaju sta bila botra Enrico Menelaou in Suzie Novak, Mateju pa Gino Brancalion in Yota McIlwraith. — Merrylands, 11. marca 1989.

Iz arhiva MISLI: Cvetna nedelja 1974 pri Svetem Rafaelu v Merrylandsu. Kdo so ti otroci in kje so danes po petnajstih letih? Še prihajajo v slovensko versko središče?

Mark Krivograd, Campsie, N. S. W. Oče Marjan, mati Marinka r. Greiner. Boter je bil Sandi Greiner. — Merrylands, 11. marca 1989.

Natasha Kopše, Hornsby Heights, N. S. W. Oče Vlado, mati Neda r. Stojanovski. Botra sta bila Stojan in Andjelka Jovanovič. — Merrylands, 19. marca 1989.

Luke Kovačič, Prairiewood, N. S. W. Oče Joseph, mati Kristina r. Kozelj. Botra sta bila Steve Ventrella in Zdenka Jozelj. — St. Margaret Mary, Merrylands, 9. aprila 1989.

POROKE

Joseph Bartolo, Canley Heights, N. S. W. in **Suellen Bombaci**, Berala, N. S. W. Priči poroke sta bila Mariano Rossetto in Gabriela Pearson. — Merrylands, med poročno mašo 12. februarja 1989.

Peter Pavel Stanislav Arhar, Warrawong, N. S. W., sin pok. Pavla Arharja in Helge r. Ziegler, in **Robyn May Skennar**, Ballina, N. S. W. Priči sta bila Daniel Conte in Monica Gallagher. — Ballina, 4. marca 1989.

Branko Tripo Matković, Winston Hills, N. S. W., sin Paska in Vide r. Verzel, in **Julie Brien**, Smithfield, N. S. W. Priči sta bila Boris in Kum Kukovec. Naš škof Beda je dal spregled od kanonične oblike poroke in ju je poročil anglikanski pastor Rev. Collier v cerkvi sv. Jakoba, Smithfield, 25. februarja 1989.

Andy Novak, Prairiewood, N. S. W., in **Aranka Fölsztner**, Yagoona, N. S. W. Priči sta bila Toni Col-

narič in Ivan Farkaš. — Merrylands, 8. aprila 1989.

Vsem novoporočencem iskrene čestitke z željo, naj jih vselej spremlja božji blagoslov!

VELIKA NOČ je bila letos zgodnja, pa pri nas tudi deževna. Kljub temu so bili obredi in velikonočne službe božje pri Sv. Rafaelu lepo obiskani. Na cvetno nedeljo pa nam je bilo vreme vendarle naklonjeno, da smo opravili blagoslov zelenja in butaric lahko zunaj na dvorišču, kot je bilo napovedano. Velikonočna procesija na sam praznik zjutraj pa je morala ostati v cerkvi, ker je rahlo deževalo.

Letos smo imeli prvič nekoliko spremenjen praznični spored. Na veliko soboto zvečer so bili obredi vigilije, v nedeljo ob osmih zjutraj pa smo imeli vstajenje, procesijo, zahvalno pesem in blagoslov ter slovesno praznično mašo. Mešani zbor je obakrat prepeval, tako na soboto zvečer kot v nedeljo zjutraj. Ob desetih na velikonočno nedeljo pa smo imeli sveto mašo z ljudskim petjem. Velikonočni ponedeljek smo praznovali z dopoldansko in večerno mašo. Pri večerni je prepeval mešani zbor.

Pri božjem grobu na veliki petek popoldne in na veliko soboto čez dan je bilo skoraj vedno nekaj molilcev, vendar je na sporedu v cerkveni veži nekaj mest ostalo brez podpisa. Z drugo besedo: med vsem našim občestvom nas ni dovolj za teh nekaj ur češčenja Najsvetejšega v grobu.

Spovedovanja je bilo za veliko noč kar obilo, ne morem pa reči, da je prejemanje tega zakramenta med nami v porastu. Želel bi tudi, da bi za praznike verniki opravili sveto spoved zgodaj, posebno tisti, ki redno prihajajo v našo cerkev. Pa še ti tako radi čakajo do zadnjega. Tako se zgodi, da še vedno čaka nekaj ljudi, ko je pet minut pred začetkom maše in mora duhovnik iz spovednice. Če bi se potrudili priti malo preje, bi bili lahko vsi na vrsti. O tem večkrat razmišljam, ko sedim v spovednici nezaposlen in vem, da se bodo spovedanci kar usuli čim bliže bo čas začetku maše. Zanimivo je tudi to, da pridejo spovedanci drugih narodnosti vedno pravočasno, naši pa zadnje minute.

BOG POVRNI vsem, ki so nam za praznike poslali čestitke in darovali v razne namene našega verskega središča. Precej smo porabili za okrasitev cerkve, ki je kar dihala praznično razpoloženje. To delo so opravili zares lepo p. Ciril in sestre ter razni pomočniki. V glavnem pa bomo darove porabili za novo streho na cerkvi. Je že dotrajana in pušča na več mestih, kar povzroča škodo, sestre Hilariji pa veliko dela s predstavljanjem posod, brisanjem in čiščenjem. Bo velik izdelek ter se vam za nadaljne darove za obnovo strehe toplo priporočamo.

ROMANJE V EARLWOOD k Lurški Mariji bomo imeli v nedeljo 7. maja. Ob treh popoldne bo pri votlini sveta maša, nato bomo zapeli še litanije Matere božje.

BINKOŠTI in MATERINSKI DAN, oboje letos praznujemo na nedeljo 14. maja. Po slovesni maši bo v počastitev mamic v dvorani materinska proslava otrok Slomškove šole. Postrežbo ima tokrat na skrbi naša mladina.

STOJNICA bo delovala spet na petek 12. maja. Priporočamo se za primerne stvari, ki so seveda še v uporabnem stanju.

PAZNIK REŠNJEGA TELESA IN KRVI praznujemo v Avstraliji na nedeljo 28. maja. Po maši bomo imeli kratko evahristično pobožnost ter blagoslov z Najsvetejšim.

ŠMARNIČNA POBOŽNOST bo pri nas v Merrylandsu tudi letos na vse petke, sobote in nedelje. Vsi

ste vabljeni, da se posebej potrudite in bodo te naše Marijanske pobožnosti lepo obiskane. Saj smo Marijin narod. Se spomnite majskih večerov v domovini?

FIGTREE (Wollongong) ima slovensko službo božjo v nedeljo 14. in 28. maja ob peti uri popoldne. Pa tudi vse srede v maju — razen zadnje, ko bodo namesto tega šmarnice že dan prej, v torek 30. maja — ob sedmih zvečer.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 21. maja ob šestih zvečer v Red Hill-u, nato pa spet 18. junija na istem kraju in ob istem času.

QUEENSLAND bo obiskal slovenski duhovnik ob koncu aprila: SURFERS PARADISE ima slovensko mašo v soboto 29. aprila ob 7.30 zvečer v cerkvi sv. Vincencija, Hamilton Avenue. — BRISBANE pa pride na vrsto naslednji dan, v nedeljo 30. aprila, ob 11.30 dopoldne — St. Mary's, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane.

P. VALERIJAN

Vsak človek, tudi najskromnejši, ima v hiši svojega življenja posebno kamrico, za katero nosi ključ zmerom s seboj in ga ne posodi nikomur. Gostu odpre gosposko sobo, prijatelju klet, popotniku svišli; te kamrice pa še bratu ne. Tudi sam prestopi njen prag le ob največjih praznikih, ob urah usodnega spoznanja, najvišjega veselja, najgloblje žalosti in v predsmrtnem strahu. Vanjo spravi, kar je kdaj od srca ljubil.

Marsikdo ima sila prostrano, z vsem posvetnim bogastvom ozaljšano domovanje; široke stopnice so odete s preprogami, vitki stebri so od belega marmora, dvorana se vrsti za dvorano, blešče se v zlatu; in v parku, na vrtu, na stopnicah, v dvoranih in izbah je prazniških gostov brez števila; vesela in mlada so lica, bistre oči, rosne od sreče in vsepovsod je pesem in smeh in ples; ker danes je žegnanje, jutri bo svatba, pojutrišnjem god. Ali zadaj, tam čisto zadaj je skrita kamrica, ki nobeden med vsemi glasnimi gosti ne ve zanj; tesna je, prazna in gola, ena sama podoba visi na sivi steni, pred njo gori večna luč. Gospodar odklene kamrico, stopi vanjo s trudnimi koraki, s povešeno glavo, tišine, samote in bridkosti željan. Prikloni se pobožno pred sveto podobo, prilije olja večni luči; njegov obraz je čisto drug, nego je bil zunaj, ves miren je, kakor obžarjen od božjega plamena, ki gori globoko v duše dnu. Ta tesna, gola kamrica je njegov pravi dom, ta podoba na sivi steni je njegovo pravo bogastvo; vse drugo, vse, kar se bučno in pisano razmahuje tam zunaj, je praznota, je nečimrnost, je trenutek, ki gre mimo kakor bežen veter, brez oblike, brez duše, brez sledu in spomina . . . /Ivan Cankar/

IZPOD TRIGLAVA

O SPOMENIKU SPRAVE, ki naj bi ga postavili v Ljubljani vsem žrtvam vojne, tako fašizma kot stalinizma, so začeli razpravljati pri Svetu za kulturo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Pobudo za razpravo je dala nedavno ustanovljena Slovenska demokratična zveza. Pred nekaj leti je o obelisku sprave prva pisala Spomenka Hribar, zato jo je zdaj Svet povabil, naj pošlje k razpravi svoje pismene pripombe. Na seji Sveta so sodelovali Miloš Mikeln, Dimitrij Rupel, Igor Torkar, Tone Peršak, Anton Stres in Ciril Zlobec.

Tržaška "Mladika" ob tem zapisku dostavlja: Še pred tem se je v slovenskem matičnem tisku znova pojavilo več zapisov o "nezaznamovanih grobovih" in spomenikih, ki jih take ali drugačne žrtve (domobranci, taboriščniki, žrtve dachauskih procesov) zaslužijo. Pobudniki komemoracije žrtev stalinizma in človeških zmot, ki je bila 1. novembra na Žalah v Ljubljani, pa so predlagali (o tem smo pisali tudi v zadnji številki MISLI - op. ur.), naj bi na tistem mestu pokopališča, kjer se še naprej prižigajo sveče za rojake brez grobov, vsadili "lipo sprave".

Sekcija za svobodno zgodovino pri Zvezi zgodovinarjev Slovenije pa je 3. marca priredila v Ljubljani okroglo mizo o žrtvah II. svetovne vojne. Na dan je prišla zahteva po novem vrednotenju vseh slovenskih vojnih žrtev.

MARIBORČANI so dobili novo univerzitetno knjižnico. Nova stavba je urejena po najsodobnejših načelih knjižničarstva v svetu. Meri 11.500 kvadratnih metrov, ima bralna območja v treh od štirih nadstropij in je računalniško povezana z domačimi in tujimi bazami podatkov.

Ljubljanska univerzitetna knjižnica pa je tako popolnena, da ob koncu tega leta ne bo mogla več sprejemati tiskovin, če se medtem kaj ne uredi. Že dolgo prosi vodstvo za dodatne prostore, pa za enkrat problem še ni dobil ugodnega odgovora.

V RAZPRAVI o spremembah slovenske ustave je vsekakor deležna največje pozornosti — **pravica do samoodločbe kot neodtujljive in trajne pravice vsakega naroda**. Sredi marca so o tem razpravljali člani republiške ustavne komisije ter spregovorili tudi o nekaterih drugih perečih vprašanjih iz vsebine delovnega osnutka dopolnil k ustavi. Isto so obravnavali tudi de-

legati slovenske skupščine. Posebna delovna skupina je pripravila predlog, da se poudarku na "neodtujljivi in trajni pravici do samoodločbe" doda še to, da ta "vključuje tudi pravico do odcepitev". Komisija je potem sklenila, da besedila za enkrat še ne bo določila — naj bi bila prej o tem javna razprava.

Doma bi nekaj radi, kar se svobodnemu človeku zdi samo po sebi umevno. Pa se boje izreči tako kot mislijo. A že razpravljanje o tem kaže resnost položaja v naši rodni domovini. Zaostruje se in ne obeta nič dobrega...

REKA MURA in njeni številni pritoki so nekoč sloveli po obilju rib in drugega vodnega življa. Žal so danes skoraj mrtvi kanali industrijskih in občinskih odplak. Ribiči tega področja si že dolga leta prizadevajo, da bi preprečili nadaljne onesnaževanje voda. A poročilo dostavlja, da je doslej večina pobud ostala zgolj na papirju. Če se bo tako nadaljevalo, bo sploh nemogoče še kaj rešiti in popraviti, kar bi bila neizmerena škoda.

NITI podaljšani porodniški dopusti niso obrnili na boljše dejstva, da se v Sloveniji rodi vedno manj otrok. Pred sedmimi leti, ko so se rojevali letošnji prvošolčki osnovnih šol, se je v Sloveniji rodilo 28.894 otrok, leto kasneje 27.200, po letu 1985 pa vsako leto manj kot 26.000. Seveda ima to posledice na šolstvu, saj je z upadanjem števila učencev tudi osnovnih šol vse manj po Sloveniji. V prve razrede osnovnih šol se je v tem šolskem letu vpisalo 625 manj učencev kot leto poprej, kar znesi 2,1 odstotka, od predlanskega šolskega leta pa je padec 2,7 odstotka. Podatki o rojstvih kažejo, da tudi v naslednjih letih ne moremo pričakovati več prvošolcev.

V PARKU ZVEZDA v Ljubljani so obnovili godbeni paviljon, ki so ga iz neznanih razlogov odstranili. Na njem je godba prvič zaigrala v decembru za 188. obletnico Prešernovega rojstva. Takrat paviljon še ni bil dokončan. Če so držali obljubo in dela končali do obletnice pesnikove smrti 8. februarja, pa nam ni znano.

RAKOVIH OBOLENJ je vedno več in več tudi po Sloveniji. Onkološki zavod v Ljubljani vodi podatke od leta 1950. Statistika za leto 1984 nam pove, da je v tem letu zbolelo za rakom 5.400 bolnikov. Med moškimi prevladuje rak na pljučih, sledi obolenje želodca, grla in žrela, prostate ter drugih organov. Pri ženskah pa ima veliko prednost rak na prsih; nato pride želodec, maternično telo, maternični vrat in pljuča.

LETALIŠČE BRNIK je praznovalo svojo petindvajsetletnico, kar smo omenili že tudi v MISLIH. In prav ob tem srebrnem jubileju je prišel v javnost letališki problem: **ali razširitev ali ukinitve**. Letno gre

preko Brnika skoraj 900 tisoč potnikov in 9 tisoč ton tovora. Za oboje postaja letališče premajhno in je povečava nujna. Žal pa za to letališko podjetje ni denarja in ga od vlade tudi ne more pričakovati. Apeliralo bo na velikodušnost družbenih odprtih rok, naj bi prispevale v ta namen. Letališče je za turizem in devize z njim v zvezi vsekakor velike važnosti.

V LJUBLJANSKEM "TELEKSU" smo brali nedavno tele besede o laži, ki jih je zapisal slovenski kulturnik Tone Pavček: "... Živimo v nenehni laži. V vseh naših besedah o demokraciji, svobodnih volitvah, kadrovske širini, pluralizmu, širini ustavnih razprav o novi ustavi za 21. stoletje itd. In takih laži je na gore! In bo vse tako, dokler bo edina resnica moč orožja, oblasti in zgodovinske ideologije ..."

O SVETI GORI pri Gorici smo že pisali, da obhaja letos svojo 450-letnico. Zato bo to leto sprejela veliko več romarjev kot običajno. Koprski škof Pirih, v katerega škofiji se božja pot nahaja, je za jubilej povabil svoje vernike, naj obiščejo sveti kraj. Posebej pa je povabil tudi vse sosednje škofo, naj bi romarji iz njihovih škofij to leto poromali na Sveto goro. Dne 11. marca se je vabilu odzvala ljubljanska nadškofija z nadškofom in metropolitom dr. Šuštarjem na čelu. Okrog 25 duhovnikov in okrog 1500 vernikov se je udeležilo tega romanja, za prevoz pa je poleg zasebnih avtomobilov poskrbelo dvajset avtobusov. Poročilo pravi, da vozila niso imela težav priti na vrh, kakor bi bilo še nedavno; a zdaj je cesta popravljena in asfaltirana.

Tržaška škofija je napovedala svoje romanje na Sveto goro za dan 25. aprila. Udeležili se ga bodo slovenski in italijanski verniki in zelo verjetno tudi tržaški škof Bellomi.

Prihodnjič bomo objavili v MISLIH razne zanimivosti iz zgodovine te naše znamenite božje poti.

V TRSTU praznujejo letos 40-letnico slovenske klasične gimnazije, ki je vsekakor veliko prispevala h kulturni rasti slovenske manjšine v zamejstvu. Priprave za obhajanje jubileja so že v teku ter je bil za to sestavljen posebni pripravljalni odbor. V načrtu imajo tiskanje brošure, ki bo vsebovala pozdrave v

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

latinščini in grščini, oris nastanka slovenske klasične gimnazije, seznam vseh maturantov ter spominske članke profesorjev in bivših učencev. Tudi za proslovo so vaje za nastope že v teku.

V KRANJU pa so ustanovili mladi podružnico "Amnesty International". Zdaj ob 40-letnici listine o človekovih pravicah so nudili Kranjčanom informacije o tej mednarodni organizaciji, za glasbeni spored ob tej priliki pa je poskrbela domača skupina Tantalidruj.

MARČNE VOLITVE na zamejskem Koroškem so Koroško precej spremenile. Dolgi 44 let so socialisti imeli absolutno večino, tokrat pa je postala vlada večstrankarska. Ljudska stranka je pri volitvah izgubila svoje drugo mesto. V odstotkih izgleda zadeva takole: socialisti 46%, svobodnjaki 29%, Ljudska stranka 21%. — Tudi pri teh volitvah se je pokazalo, da si Slovenci med seboj niso naklonjeni.

OB OBLETNICI ustanovitve Kmečke zveze in ko je že nastala vrsta takoiimenovanih alternativnih zvez in skupin, ki vse oporekajo komunistični partiji njeno vodilno vlogo in povojni monopol, se je v slovenski stvarnosti pojavilo tudi **Slovensko krščansko-socialno gibanje**, s katerim se kristjani vračajo v politično življenje v Sloveniji. Skupina pogumnih ljudi je premagala strah pred neupravičenimi očitki obujanja novega klerikalizma. V naslednjih mesecih bomo slišali kaj več o njih, ko bodo izdelali svoj akcijski in idejni program.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Sveto pismo v našem slovs

ŠKOFJELOŠKI PASIJON

IZ prizadevanj, da bi vsebino velikih odrešenjskih dogodkov čimbolj približali vernikom, se je rodila srednjeveška duhovna igra (drama). Ta igra največkrat obravnava Kristusovo trpljenje, ki so mu dodane razne podobe iz stare in nove zaveze, zato ji pravijo kar *pasijonska igra*.

Svoj vrh so pasijonske igre dosegle v 17. in 18. stoletju. V ta čas segajo tudi začetki pasijonskih iger v Oberammergau-u na Bavarskem. Prvič so jih predstavili leta 1634 v zahvalo za rešitev pred kugo, ki je razsajala po Bavarskem leto poprej. Te igre so se v predelani obliki ohranile vse do danes. Uprizarjajo jih vsakih deset let.

V naših krajih je prva taka prireditev nastala po zaobljubi v času kuge med leti 1598 in 1599. Kar nekaj let so se pripravljali na spreved z živimi podobami trpečega Kristusa. Prvič so to pasijonsko procesijo uprizorili leta 1617 v Ljubljani in jo nato ponavljali okrog stopetdeset let. To procesijo omenja Valvazor v svojem delu "Slava vojvodine Kranjske". Podobne procesije so prirejali tudi drugod. O tem sta največ pisala zgodovinar slovenske dramatike France Koblar in raziskovalec ljudskega izročila Niko Kuret.

Ko danes govorimo o tovrstnih igrah, ne moremo mimo ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA; to pa zaradi obsežnega slovenskega besedila in natančnega opisa poteka procesije. Rokopis, ki ga danes hranijo v kapucinskem samostanu v Škofji Loki, je služil kot predloga za pasijonsko procesijo velikega petka v letu 1721. Besedilo pasijona je priredil kapucin o. Romuald, doma iz Štandreža pri Gorici, ki je bil tudi reditelj procesije. Besedilo je napisano v živem ljudskem jeziku (loško narečje), obsega pa blizu tisoč verzov.

Procesijo so prirejali kapucini, ki so k sodelovanju pritegnili blizu 300 igralcev iz Loke in okoliških vasi. Pri takšni prireditvi pa ni šlo brez stroškov; te je prevzela bratovščina sv. Rešnjega Telesa.

Pasijonska procesija je imela dva glavna dela: človekov padec v greh in pa Kristusovo trpljenje, s katerim je bil človek osvobojen sužnosti greha. Vse to je bilo prikazano v trinajstih podobah. V vseh podobah se ponavlja misel o človekovi grešnosti, opominjanje h kesanju in prošnja za zveličanje.

Na začetku procesije je stopal vodnik v rdeči halji, za njim smrt na belem konju. Temu sledi prva podoba

Figura prima
Mater Septem Dolorum.
Vite figuro vno getragon Abu ib Anu cricet bo
Kyrt mit s. Hymen.

Maria
I žalost moja prevelika,
Sa vola Jesusa moiga ljubiga sin-a,
Kadar uidem nega dueta glava,
taka taineno ina kerzavna,
Mene sturi od žalosti upiti,
ieno od sou moie ofi shaliti,
Kadar pak gledam nega duetu obližie,
leto me k' iofainu shalostno k'obi vližie,
to uje nega restergano dueto restno tello,
Katero ie pogret koker to sonje billo,
Leto da meni uridah upelki iofati,
ieno se premilo kremo plačati,
š grešnik leto ti k' jezju prou peli,
ieno drubi utork mislik upelci,
Katero boda sturiklu od toich grechou odstogiti,
ieno smeno to reberko k'alestuu šadobiti.
Angelus Primus.
š Maria shalostno iest omed nartrah stoim,
od velike shalosti kumei shium,

ba na odru (oder nosi pri procesiji dvajset mož), ki predstavlja izgon iz raja. Vrstica svetopisemskega besedila, ki omenja izgon iz raja, je dramatsko razširjena v prizor, v katerem nastopajo trije angeli, hudič, Adam in Eva ter njuni otroci. Prvi spregovori angel izganjalec: "Iz Paradiža tega veselega in lušnega kraja poberite se Adam in Eva vam angel šraja (glasno vele-va) . . ." Hudič se pobaha s svojo zmago nad njima in se jima posmehuje. Eva obžaluje svojo pregreho, s katero je zabredla v nadloge. Adam spozna, da je kazen naložena vsemu človeštvu, zato prosi Boga, naj pride na pomoč. Zdaj drugi angel razloži, kakšna bo kazen za greh, tretji pa vabi k pokori: ". . . odstopi tedaj od te pregrehe, tako ne prideš v te večne kehe (ječe) . . ." Sledijo žalujoči Adamovi otroci.

To podobo so zaključili zastopniki cehov in bratovščin, od katerih so angeli nosili simbole trpljenja (kelih, mošnja, urvi, meč, šiba, stober, plašč, žebli, goba, lestev, trnova krona in petelin).

11. podoba
MATI SEDEM ŽALOSTI

O žalost moja prevelika
zavoljo Jezusa, mojega ljubega sinka;
kadar vidim njega sveto glavo,
tako ranjeno ino krvavo,
meni stori od žalosti vpiti
ino od solz moje oči zaliti.
Kadar pak gledam njega sveto obličje,
le to me k jokanju žalostno k sebi kliče,
to vse njega raztrgano sveto rešnje telo,
katero je poprej kakor to sonce biló.
Le to da meni urzah vselej jokati
inu se premilo k temu plakati.
O grešnik, le to ti k srcu prav pelji
ino drži v tvojih mislih vselej,
katero bode storilo od tvojih grehov odstopiti,
ino z mano to nebeško kraljestvo zadobiti.

/Marijino besedilo kot začetek enajste podobe Škofjeloškega pasijona, Mati sedem žalosti. — Fotokopija 28. lista originalnega rokopisa v kapucinski knjižnici./

Druga podoba je predstavljala nekaj mrtvaški ples, kakršnega prikazujejo tudi znamenite freske v hrastovelski cerkvi. Prva smrt vodi za sabo cerkvene dostojanstvenike od papeža navzdol, druga pa posvetne: od cesarja do najbolj preprostih ljudi. Za to podobo so kasneje (1734) ustavili še podobo pekla.

Prikaz Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem uvede tretjo podobo, ki predstavlja zadnjo večerjo. Oder, na katerem je Jezus in z njim dvanajst apostolov, peljeta dva konja. V tem prizoru se Jezus poslavlja od učencev, postavi zakrament evharistije in napove Judovo izdajstvo. Ta slika morda še najbolj zvesto sledi svetopisemskemu besedilu.

Pasijonske procesije so večkrat vsebovale prizore, ki s celotnim dogajanjem navidez niso imeli nobene zveze. Tako nam škofjeloški pasijon v četrty podobi predstavi starozaveznega junaka Samsona z vojaki.

Peta podoba je precej obširna. Začne se z odrom Oljske gore, kjer Jezus poti krvavi pot. Tolažijo ga trije angeli, dva druga pa se obračata k ljudem in jih opominjata, naj premišlujejo Jezusovo trpljenje. Za odrom stopa Juda, ki najprej napoveduje, kako bo Jezusa izdal, nato pa obupuje ob spoznanju, da je s to izdajo pogubil svojo dušo. Naslednja skupina igralcev prikazuje, kako Jezusa primejo in odpeljejo pred sodbo. Veliki duhovniki, Pilat in Herod so na konjih in mimogrede recitirajo svoje vloge. Za njimi stopajo križenosci in bičarji, kar nakazuje, da je imela procesija

tudi spokorniški značaj.

Naslednja dva prizora prikazujeta bičanje in križanje. Za obema odroma stopajo spokorniki.

V novi podobi nastopa sveti Hieronim, ki nam je znan kot prevajalec Svetega pisma v latinščino. Živel je v 4. stoletju. Tu je prikazan kot spokornik.

Deveta podoba nosi naslov: "Glejte, človek!" Pilat poskuša Jezusa rešiti, a Judje zahtevajo njegovo smrt. Sledi križev pot: Jezus nosi križ, množica pa ga zasramuje. Sprevod spremlja Veronika, ki objokuje Jezusovo iznakaženo obličje. Zraven so še Jezusova žalostna Mati in pobožne žene.

Deseta podoba je spet na odru in prikazuje Kristusa na križu. Ob njem sta dva razbojnika. Pod križem žaluje Marija Magdalena in Poželenje (Cupido). Štiri osebe, ki predstavljajo kontinente (Evropa, Amerika, Azija, Afrika, peti kontinent Avstralija pa še ni bil poznan), se zahvaljujejo za milost odrešenja in prosijo za božje varstvo.

V enajsti podobi srečamo Mater sedem žalosti. Marija objokuje mrtvega Sina. Marija kot žalostna Mati nastopi že v deveti podobi, kjer pripoveduje o Jezusovem trpljenju in vabi grešnike k žalovanju. V tem prizoru pa spregovori Marija tudi o svoji žalosti in prav ta njena izpoved je v rokopisu in tiskanih črkah zgoraj v okvirju sredi strani. Skupaj z Marijo žalujeta dva angela in jo tolažita, navzoče pa še zadnjič vabita k pokori. Še enkrat nastopita tudi Poželenje, ki povzame zgodbo o grehu, in Janez, ki se preda božji ljubezni. Spet sledijo spokorniki, za njimi pa nosijo simbole Kristusove zmage nad smrtjo: žezlo, krono in kraljevski plašč. Z Davidom, ki stopa za nosači teh simbolov, se besedilo konča. David prosi Boga, naj mu pomaga iz nadlog; pove tudi, da je bila kuga kaznen za grehe in se prepusti božji volji: "... naj se čez me vselej tvoja sveta volja snide".

V predzadnji podobi štirje leviti nosijo skrinjo zaveze, spremljata jih dva kadilničarja. Sprevod postaja slovesno tih in skrivnosten.

S trinajsto podobo, ki prikazuje Jezusov pokop, se procesija konča. Sprevodu so se priključili še navzoči duhovniki in ljudstvo, ki se je zbralo k tej slovesnosti.

Ta pasijonska procesija je bila vsekakor pretresljivo doživetje za vse navzoče. Podobi izgon iz raja in mrtvaški sprevod sta vzbujali grozo in strah, podobe Kristusovega trpljenja pa so spodbujale h kesanju in pobožšanju.

Škofjeloški pasijon ne sledi dobesedno svetopisemskemu besedilu, ampak je nekaj ljudski prevod dogodkov odrešenja, s krajevno in časovno obarvanimi komentarji. Gotovo je veliko pripomogel k verski prenovi v svojem času. Zanimiv pa je tudi kot prvo dramsko besedilo v slovenskem jeziku.

P. TONE

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

SLOVENSKA pesem poje: "Hladna jesen že se bliža, listje rumeni . . ." Zares že prihaja, s svojimi bogatimi barvami in sadovi. A letos je pri nas v Južni Avstraliji bolj klavna, saj kar noče in noče biti dežja. Vseeno upamo, da nas bo končno le namočilo, saj smo za praznike Kristusovega vstajenja molili tudi za dež.

V vsej svoji lepoti in praznični razsežnosti so velikonočni dnevi za nami. Letos so cerkev napolnili naši verniki kot že dolgo ne, še za lansko božično polnočnico jih ni bilo toliko. Ne le v domovini, tudi med nami se menda dogaja nekaj posebnega. Do tako lepega praznovanja so pripomogle molitve, žrtve in sodelovanje predvsem mladih skozi postni čas, zlasti pri križevem potu ter za tridnevno velikega tedna.

Na praznik Kristusovega vstajenja je naša skupnost sprejela novega člana. Imeli smo letos prvi krst, ki ga je prejel **Davor Premrl Pavlin**. Botrovala sta mu Boris Premrl in Linda Vuzem. Z izredno požrtvovalnostjo otrokove mame Laure, botrov, sorodnikov in prijateljev, ki so vzorno sodelovali pri maši in samem krstnem obredu, je bilo naše velikonočno slavlje še toliko lepše. Seveda gre izredna zahvala našemu pevskeму zboru, ki je z mogočno velikonočno pesmijo lepšal bogoslužje vstajenja. Ob koncu maše so bili vsi navzoči obdarovani z lepim slovenskim velikonočnim pirhom. Te sta pripravila Tomaž in Sonja Valenčič.

Na velikonočni ponedeljek smo imeli **PIRHOVA-NJE**, seveda s staro slovensko navado sekanja pirhov in raznih drugih družabnih iger, ki so nas vse držale v dobrem razpoloženju. Pirhovanje pa brez žegna ne more biti, zato smo ga pričeli s pravim domačim žegnem. Med udeleženci je bila tudi županja občine Hindmarsh, ki neverjetno rada pride med nas. Bilo jo je prijetno gledati, kako je sekala pirhe in kako je sodelovala pri vseh igrah s pirhi. Seveda tekmovalci od iger niso odhajali praznih rok. Spretni — tudi starejši in ne le mlajši — so odnesli nagrade.

Letos je bilo težko ocenjevanje: en pirh je bil lepši od drugega, vse pecivo v veliki izbiri in izredno okus-

no. Komisijo za pirhe so sestavljale gospe Marija Zagorc, Ivanka Pahor in županja. Prvo nagrado — za najlepšo predstavitev pirhov — je dobila Hedvika Ivančič, Rosemary in Silvana Poklar za najlepše pobarvane pirhe, enako Olivija Kresevič. Komisijo za izbiro pecivu pa so predstavljale gospe Marija Ritoc, Ana Brand, Rika Valenčič in Rahela English. Pri poticah so zmagale Hedvika Ivančič, Olga Poklar, Julijana Viola in Marta Zrim. Vsem tekmovalcem iskrene čestitke. Res izbira ni bila lahka, katera potica je najlepša in katera najbolj okusna.

Posebej moram omeniti našo čudovito velikonočno torto, na kateri je bilo upodobljeno velikonočno Jag-nje — delo gospe Marte Zrim. Zrimova sta prišla med nas iz samote Whyalle, zato res znata ceniti našo slovensko skupnost. Marta je vedno pripravljena priskočiti ma pomoč z raznimi jedilnimi izdelki ter ves dobiček daruje za naš misijon. Torta z Jagnjetom nam je prav do Bele nedelje služila kot velikonočni okras v cerkvi, potem pa je šla na licitacijo ter našemu središču prinesla osemdeset dolarjev. Hvala gospe Marti za torto, pa tudi vsem udeležencem licitacije, ki so s tem prispevali v cerkveni sklad.

Da so bili pirhi lepi, smo poskrbeli že v postnem času: gospa Irenka, po rodu Ukrajinka, je pokazala vsem zainteresiranim, zlasti naši mladini, celotni potek barvanja in krašenja pirhov. Med mladimi je bil tudi naš medicinski doktor Anthony Kresevič, ki se zelo zanima za stare slovenske običaje ter je v tem še drugim zgled. V risanju na pirhe pa je naša Poklarjeva Silvana prehitela učiteljico. Vsi smo občudovali njeno umetniško spretnost. Upajmo, da se bo drugo leto udeležila tekmovanja barvanja pirhov za Južno Avstralijo ter s tem predstavila širši javnosti, da je ta umetnost razvita tudi med slovenskim narodom.

Morda bo kdo rekel, da sem se o letošnji veliki noči kar preveč razpisal. Toda bilo je toliko lepega in prazničnega, da bi molk ne bil na mestu. V vzpodbudo gotovo ne bi bilo nikomur, najmanj tistim, ki od daleč opazujejo življenje naše skupnosti, četudi žive med nami. Morda pa bodo prihodnjič prišli bliže cerkvi.

In kaj bo novega? Na tretjo nedeljo v aprilu bomo pri bogoslužju posebej molili za duhovniške in redovniške poklice. Mašo bo oblikovala naša mladina. Vse vabim k molitvi in sodelovanju.

Na prvo nedeljo v maju bo spet procesija v čast Materi božji, ki se je nameravam udeležiti kot narodna skupina. Bo — kot navadno — na zemljišču nadškofijskega semenišča v Rostrevorju, na nedeljo 7. maja, s pričetkom ob treh popoldne. Geslo letoš-

njega srečanja je: **In Jezusova Mati je bila tam.** Vsi adelaidski Slovenci ste vabljeni, posebej pa vse narodne noše.

Radijske ura v priredbi verškega središča sv. Družine je vsako sredo zvečer ob 7. 30 na valu etnične radijske postaje 5 EBI FM. Vabljeni k poslušanju!

Vsako soboto popoldne od treh do pol petih je v naši dvorani šola slovenskega jezika. Kdor se zanima za materinski jezik, je dobrodošel.

Poleg vsega veselega pa je našo skupnost zadela tudi žalostna novica, da je v domovini lepo spravljena z Bogom odšla v večnost ANA JENKO. Rojena je bila leta 1900 v Lovrenčičevi družini v kraju Truške. Po-

ročila se je z Ivanom Jenkom, vas Krnica pri Prižani, Slovenska Istra. Devet otrok je bilo v družini, od katerih so živi še štirje: Silvester je na domu, med nami v Avstraliji pa so Rafael, Mario in Rihard. Pokojno mam omenjam, ker je sin Mario s svojo družino velik dobrotnik našega misijona že od vsega početka, v času gradnje naše cerkve in tudi zdaj ob vsaki priliki. Ko je bila blaga pokojnica pred petimi leti tu na obisku, je z veseljem obiskovala cerkev in v zavesti, da je pri njej pomagal tudi njen rod. Dne 14. marca je zaspala v koprski bolnišnici in dobri Bog ji je bil gotovo bogat plačnik, da je otrokom vcepila globoko vero. Na cvetni četrtek smo imeli za pokoj njene duše mašo zadušnico. Mariu in ostalim bratom izrekamo iskreno sožalje ob težki izgubi.

P. JANEZ

Gospe Marija Ritoc in Marta Zrim pred mizami velikonočnih dobrot. Slika je iz Pirhovanja pri Sveti Družini v Adelaidi.

Sledi v pesku

SINOČI sem imel sanje. Sanjalo se mi je, da sem v družbi z Gospodom hodil po morski obali in v noči — kakor na filmskem platnu — so odsevali vsi dnevi mojega življenja. Za vsak dan so se prikazale dvojne sledi v pesku: moje in Gospodove stopinje.

Ustavil sem se . . . In videl sem, da je na nekem delu poti bila samo ena sled. In ti deli poti so po času soupadali z dnevi moje največje tesnobe, največje samote in največje bolečine.

"Gospod," sem mu rekel, "Ti si mi obljubil, da boš z menoj vse dni . . . In jaz sem šel za Teboj. Zakaj si me zapustil v mojih najbolj črnih dneh?"

"Sin moj," mi je odgovoril z neskončno nežnostjo, "jaz te ljubim. Da, obljubil sem ti, da te ne bom nikoli zapustil. In nisem te zapustil. Ko si videl eno samo sled, si videl moje stopinje, ne svoje. Takrat sem te nosil, utrujenega in revnega, na svojih ramenih . . ."

WALTER TEXEIRA

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$50.— Jože Potočnik; \$31.— Veronika Korošec; \$24.— Marija Bosnič; \$22.— Anton Žužek; \$20.— Anton Kristan, Ivan Legiša; \$19.— Ivan Kobal; \$17.— Anton Suša, Ferdy Jelerčič, Jože Konda; \$15.— Margaret Hatežič, Joseph Woppel; \$12.— Jože Grilj, Majda Brožič, Janez Vidovič, Franc Bračko, Katarina Hvalica, Marija Vogrin, Alojz Seljak, Romana Favier-Zorzut, Pavel Trček, Maria Grum, Frances Persico, Anna Lešnjak, Pavla Čučko, Marjan Jonke, Peter Tomšič, Štefan Merzel, Terezija Cernjak, Boža Česnik, Marija Volčič, Viktor Matičič, Janez Rotar, Anna Čarman, Alojz Poklar, Franc Pavlovič, Danica Petrič, N.N.; \$11.— Karel Mezgec; \$10.— Roman Uršič; \$9.— Emilija Kuzma, Sonja Haler, Ivan Leben, Marta Zrim, Ivan Deželak, Karolina Ogrizek; \$8.— Adriana Stepančič, Mara Catana, Pavla Bernetič; \$7.— Štefanija Mazzitelli, Anton Tukšar, Venceslav Ogrizek, Anica Kalc, Filip Tomažič, Albert Logar, Marija Butkeraitis, Stan-ko Pavletič, Danilo Lah, N. N., Viljem Bauer; \$6.— Jože Gorup, Anton Knap; \$5.— Jože Mravljak, Josip Varglien, Branko Lenščak, Ivan Lapuh, Stane Furlan, Vlado Hartman, Jože Kranjec, Danica Kozole, Julijana Mikac, Marta Jelenko, Toni Zrimšek, Marija Gregorič; \$4.— Darinka Cervinski, Rudi Vitez, Zdenka Novak, Marija Grl, Slavka Ambrožič; \$3.— Franc Franetič; \$2.— Ivana Berginc, Franc Matjašič, Tina Urh, Janez Kucler, Ivanka Jaušovec, Ana Pekolj, Franc Plut, Milka Medica, Viktor Javornik, Marjanca Skubic, Anica Klekar, Jure Moravec, Ivanka Zec, Jožica Beljan, Ciril Čampelj, Anton Pirnar, Milka Tomažič, Zorka Cernjak, Milka Marušič, Štefan Kovač, Ivan Denša, Ivanka Žabkar, Milan Gorišek, Ivan Truden, Rudi Žele, Drago Grlj, Leopold Matelič, Anton Muha, Kristina Hrast, Ivanka Kariž, Danica Bizjak, Franc Maver, Štefan Baligač, Ivan Žele, Ivanka Penca; \$1.— Karl Perc,

Premakljivi svečnik

(21.)

Komaj se je babica malo razgledala, že se je Barica vrnila in privedla s seboj Alenka in Aleša.

"Da ne boš sam med odraslimi, sem ti privedla družbo, Janezek. Pojdite ven in se igrajte, da se bodo mati spočili."

Alenka in Aleš sta pozdravila z "dober dan" in v zadregi obstala pred Janezkom, ki se je vse bolj umikal za babičin hrbet.

"Saj res. Najprej vas moram vendar seznaniti. Glejta, mati in Janezek, tole je Alenka, tale manjši pa Aleš. Dajta roko najprej materi, potem pa Janezku, saj ste prijatelji."

Alenka je stegnila roko proti babici, ki je počasi in z obotavljanjem segla otroku v roko in jo takoj umaknila. Janezek pa je gledal izpod čela in ni bil voljan stegniti svoje drobne roke v prijateljski prijem, toda Barica je prišla njegovo desnico in jo položila najprej v Alenkino, potem pa v Aleševo.

"Tako, seznanili ste se, zdaj se pa lahko greste igrat. Pojdi, Janezek, saj te bodo babica poklicali, ko te bodo hoteli imeti pri sebi." Janezek pa je še dalje stal in se ni premaknil, dokler mu ni babica nekoliko narseno rekla:

"No, pa pojdi, če že mora biti!"

"Gremo se loviti," je predlagal Aleš.

"Si nor? Ne veš, kako dolgo pot je naredil Janezek? Zdaj naj bi pa še tekal?" ga je pokarala Alenka.

"Potem se pojdimo pa skrivat."

"Janezek se tu še ni skrival in ne pozna skrivališč, to ne bi bilo po pravici."

"Pa kamenčke delimo," je predlagal Aleš.

"Si ti pameten, Aleš! Trije smo. Eden bo delil, eden bo roke držal, tretji pa ugibal? Kaj pa naj ugiba, če ve, kdo ima kamenček?"

"Pa si ti kaj izmisli, če ti vse bolje veš."

"Naj Janezek pove, kaj bi se igrali. Kaj se znaš igrati, Janezek?"

Janezek je premišljal to in ono, pa mu ni padlo nič pametnega v glavo, saj se doslej skoraj nikoli ni igral, vsaj ne z drugimi. Če je kdaj zašel med otroke, je navadno stal nekje ob strani in gledal, kako se igrajo, sam pa se igre ni udeležil. Najprej zato ne, ker ga ni nihče povabil, kajti vsem se je zdel še premajhen in preveč boječ. Pa tudi če bi ga povabili, vabila ne bi sprejel. Ker je bil redkokdaj med otroki, je bil premalo družaben. Nazadnje mu je nekaj prišlo na misel in je rekel:

"Pojdimo se drevesa ugibati!"

"Kaj pa je to? Tega pa midva ne veva. Razloži nama."

"To se lahko igra v gozdu ali sadovnjaku, kjer je dosti različnega drevja. Enemu zavežemo oči, potem pa mora s tipanjem in duhanjem uganiti, katerega drevesa se je dotaknil."

"Ja, pojdimo se to, pojdimo," je ploskal ves navdušen Aleš, ki je bil vedno vnet za vse, kar je bilo novo, Alenka pa se je rajši držala stvari, ki jih je že poznala in je kakšne posebne novosti niso preveč mikale. Toda zdaj ni smela biti nevljudna in je tudi ona privolila.

"Dobro, pa se gremo to, drevesa ugibati, če nam nič drugega ne pride na pamet. Kdo bo prvi ugibal?"

"Moramo ga izžrebati," je rekel Janezek. "Iskati mora tako dolgo, dokler ne ugame, pri katerem drevesu stoji, katerega drevesa se je dotaknil."

"Kako pa naj žrebamo?"

"Štejemo do tri in pri tri mora vsak pokazati nekaj prstov, kolikor hoče. Še prej pa vsak pove, ali hoče biti par ali nepar. Prste preštejemo in če so na par, ugiba tisti, ki je rekel, da bo par."

Prvi je bil na vrsti Aleš. Blodil je po sadovnjaku in dolgo iskal drevo, ko ga je našel, pa nikakor ni mogel ugotoviti, kakšno je. Zanj je bilo drevo in vsa drevesa so mu bila z zavezanimi očmi popolnoma enaka. Po dolgem iskanju je pri nekem drevesu kar tako rekel, da je češnja, in je res bila.

Drugi je bil na vrsti Janezek. Kakor je bil še majhen, je imel glede drevja veliko izkušenj. Ni poznal dreves samo po drevesni skorji, ali je gladka, hrapava, razpokana, razbrazdana, poznal je drevo tudi po vonju, saj češnjevo deblo čisto drugače diši kakor, recimo, slivovo ali kostanjevo. Pa če drevesa tudi ne bi poznal po vonju, bi ga poznal po tem, kako v njegovem vejevju šumi. Breza se glede tega čisto jasno spozna od bukve ali katerega koli drevesa s širokim listjem. Babičina hiša je bila blizu gozda in Janezek je nešteto krat nastavljal uho k deblom in poslušal. Tako je sedaj z zavezanimi očmi z lahkoto prepoznaval drevesa, kakor da jih vidi z očmi, da sta Alenka in Aleš sumila, da goljufa in sta ponovno in ponovno preizkušala rutico, s katero je Janezek imel zavezane oči, če ni morda v njej kje kaka luknjica, skozi katero drevo vidi.

Igra je bila izredno napeta in ure so kar tako brzele mimo, dokler ni prišla Barica in rekla Alešu in Alenki:

"Zdaj ste se pa že gotovo dovolj naigrali. Zdaj pa vidva Janezka povabita k vam in ga pokažita vajini mami. Mama bi ga gotovo tudi rada videla."

In so šli. Janezek nekoliko obotavlja in samo živahna igra, ki se jo je on domislil, je pripomogla k temu, da je šel z otrokoma v neznano, saj ga je babica pred neznanim vedno svarila, ker je povsod videla nevarnost zanj.

Rozika je nekaj likala, ko sta ji njena dva predstavila novega prijatelja:

"Mama, to je Janezek. Babica ga je pripeljala. Igrali smo se. Kako se Janezek zna igrati, če bi ti vedela!"

"Lepo, da sta ga pripeljala k nam. Daj mi roko, Janezek!"

Anton Kruh, Silva Krčmar, Janez Godina, Branko Cvetkovič.

NAŠIM POSINOVLJENIM AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$354.74 postne nabirke melbournskih družin; \$350.— N. N.; \$300.— N. N.; \$100.— Stanko Aster-Stater (namesto velikonočnih voščil sorodnikom in znancem), N. N.; \$50.— Ana Čarman (za p. Hugonana); \$20.— Marta Jelenko (za lačne); \$10.— Tinka Urh, N. N. (za lačne).

MATERI TEREZIJI

ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— Slavka Poje, Anica Klekar; \$40.— N. N.; \$20.— N. N. (velikon. dar za lačne), N. N., Anton Kristan, N. N., Bernard Zidar — Jože Krušec, Berta Žele, N. N.; \$12.— Ana Čarman; \$8.— N. N.; \$5.— Mira Urbanč.

ZA POPRAVILO

CERKVE V DORNBURKU:

\$15.— Frančiška Mukavec.

DOBROTNIKOM BOG STOTERO POVRNI!

CERKNO

MATERINŠČINA — DEL DÓMA

Dokazovati, da je prav, po slovenskih družinah — tudi v zdomstvu in izseljenstvu — govoriti slovensko, se zdi tako odveč, kot dokazovati, naj grlica gruli, petelin kikirika ali maček mijavka. To je pač samoposebi umevno.

In vendar po mnogih družinah ne ravna tako. Zakaj ne? Zato, ker je nasprotno ravnanje udobnejše, ker ne terja tolikega napora. V tujini je pač vse okolje neslovensko, od šole in ulice prek časopisov do radia in televizije, in najlažje se je temu okolju prilagoditi tudi v govorjenju. Navadno začno s tujo govorico v družini otroci. Starši jih nekaj časa opominjajo, naj govorijo slovensko, počasi se pa stalnega opozarjanja naveličajo in prepustijo vso stvar naravnemu razvoju. Končno pa začno tudi sami z otroki, velikokrat v dokaj polomljeni govorici, govoriti po tuje.

Da to ni prav, je sleherniku dokaj jasno. Saj s tem usiha slovenska narodna dediščina, s tem pa narodovo življenje samo.

Nekateri dokazujejo, da je Slovenec tisti, ki se ima za Slovenca, čeprav ne zna slovensko. To je sicer res, kot je res, da še ni Slovenec tisti, ki se slovensko nauči; a je tako slovenstvo čudno, če ne še kaj več.

Seveda niso stvari z govorico v družini tako preproste, kot bi se na prvi pogled morda zdelo. Kako npr. naj govorijo v družini, kjer je eden staršev Slovenec, drugi pa Neslovenec, ko imata oba starša pravico (in dolžnost), da govorijo otroci v njuni materinščini? Koliko je sploh še vredna slovenščina s karseda skromnim besednim zakladom, kakršno je možno ohranjati v tujini? Kakšen smisel ima porabljati toliko sil za ohranjanje slovenščine po naših družinah na tujem?

Kljub ugovorom ostaja dejstvo, da je sleherni materinščina vrednota, vsako vrednoto pa je treba ohr-

Janezek se je malo obotavljal, potem pa stegnil roko.

Rozika jo je vzela v svojo, najprej z drugo roko pobožala dečkovo roko, potem pa segla do njegovega lica in ga prijazno ter nežno pobožala.

“Priden si, Janezek. In dobro babico imaš, da te je pripeljala sem gor. Če se z babico ne bom srečala, ji povej, da se ji lepo zahvalim za to. Boš povedal?”

Janezek je prikimal.

“Zdaj ste pa gotovo lačni, otroci. Vsak dobi skodelico kave in žemljo. Če bo ena premalo, dobite dve in dve skodelici kave. Kdaj sta pa šla od doma z babico?” je spraševala med tem, ko je na mizo polagala posodo. Ker pa je Janezek odgovarjal zelo na kratko ali sploh samo s kimanjem, ni hotela siliti vanj, ampak je na marsikatero svoje vprašanje odgovorila kar sama. Otroci so pili kavo in s tekom pospravljali žemlje. Aleš in Alenka pa sta kar naprej navdušeno govorila o igri in hvalila Janezka, kako dobro pozna drevesa.

“Samo povoha ga, pa že ve, kaj je,” je rekla Alenka.

Popoldne je babica hotela na vsak način domov, vendar je zet ni pustil, in ker ji je tudi Barica prigovarjala, je končno privolila, da ostane do naslednjega dne.

“Samo zaradi malega, ker je gotovo zelo utrujen,” je rekla, v resnici pa jo je razganjala radovednost, da bi videla Roziko, kajti prisojala si je zmožnost, da jo bo na prvi pogled pravilno ocenila in bo takoj vedela, ali bo Janezku dobra ali slaba mačeha.

Proti večeru jo je Barica zvabila k sebi v župnišče in v veži se je kakor naročeno srečala z Roziko, ki je hotela mimo, pa jo je Barica ustavila.

“Rozika, to je Janezkova babica.”

Rozika se je ustavila, za kratek trenutek izgubila hladnokrvno pri-sebnost, pa jo je takoj zopet našla. Stopila je k babici in čisto nič narejeno dejala:

“Dober dan, mati! Lepo, da ste prišli obiskat Janeza. Rad vas ima in ste ga z obiskom gotovo razveselili. Stopita malo k nam, vama bom postregla s kavo.”

“Barica me je povabila in sem prišla k njej.”

“Dobro, dobro. Pa se malo pogovorite. Saj se bomo še kaj videle. Do takrat pa zbogom.” In je odšla nekam ven.

Pozno v noč je babica premlevala to srečanje in si nikakor ni mogla priti na jasno, ali naj zaupa tej krepki ženski, ki je njeno nekoliko neprijazno odklonitev vzela tako preprosto in brez zamere. Ali pa je samo taka potuhnjena, na videz vsa polizana in gladka, skriva pa kremplje, ostfe in nabrušene in jih bo o pravem času uporabila? Ne sicer proti njej, babici, njej ne more nič, toda proti temu sirotku, Janezku, neboljenemu otročku, ki ji bo že čez nekaj mesecev prepuščen na milost in nemilost, da bo lahko z njim počela, kar se ji bo zljubilo. Babico je njena gotovost, da na prvi mah spozna človeka, pustila na cedilu in je vso noč omahovala zdaj na to, zdaj na ono stran.

Doma se je pa Janezku večkrat stožilo po Alenki in Alešu in je babico spraševal:

“Babica, kdaj bova spet šla k atu? Tam imajo toliko dreves!”

"Tu imaš cel gozd, pa nisi zadovoljen in si želiš nekaj piškavih dreves. Bova že šla, ko bo čas za to."

"Toda kdaj bo čas za to, babica?"

"Ah, kdaj! Ko se maček obuje."

/Nadaljevanje prihodnjic/

njati do mej možnega. Nezmožnega ni kajpada dolžan nihče delati. Največkrat je v tem vprašanju "greh" najbrž v tem, da nam postane možno prehitro nemožno. /B. Rozman/

VELIKONOČNE PRAZNIKE smo tudi pri nas v Melbournu lepo preživeli. Udeležba pri bogoslužju našega verskega središča je bila letos zelo razveseljiva, tako na cvetno nedeljo kot v tridnevni velikega tedna in na veliko noč samo. Več ljudi kot prejšnja leta se je udeležilo večerne maše velikega četrтка, pa tudi na veliki petek je bilo več prisotnih, tako pri križevem potu kot tudi pri obredih. To je razveseljivo. Vreme nam je bilo komaj naklonjeno na cvetno nedeljo za mašo in blagoslov zelenja na prostem pri lurški votlini, lep večer smo imeli na veliko soboto pri obredih, vigilni maši in procesiji Vstajenja prav tako na prostem. In sporeda z glavno mašo na prostem smo se lahko držali tudi na velikonočno nedeljo, četudi ni bilo ravno sončno, ko smo pričeli. Kakor na cvetno nedeljo, nas je ob začetku skušal strašiti dež, a ustrašil nas ni. Našega muhastega vremena smo v Melbournu že vajeni.

Sodelovanje pri bogoslužju je bilo lepo, petje ubrano, obhajil zelo veliko — res vredno praznovanje Gospodovega vstajenja. Letos tudi ni bilo zbiranja za cerkvijo z glasnim pogovorom ter smehom, ki je že tolikokrat motilo naše bogoslužje na prostem. Moja pohvala in zahvala! In Bog daj, da bi tako ostalo tudi v bodoče za enake prilike.

+ Letos so se za branje pasijona pri glavni maši cvetne nedelje pripravili naši mladinci. Ob tem so se predstavili v oblekah Kristusovega časa, da so popestrili in poživili pripoved. Moram jim dati priznanje, saj so se potrudili. Mnogi drugi otroci bi s slovenskim branjem ne upali pred občinstvo.

+ Iz srca se zahvaljujem dobrotnikom našega verskega središča in ostalih naših dobroteljskih akcij. Letošnji postni družinski šparovčki so prinesli v pomoč narodu v razvoju in v podporo našim misijonarjem vsoto 747.49 dolarjev. Cerkevna nabirka velikega petka za vzdrževanje svetišč Svete dežele Palestine je bila letos 173.44 dolarjev. Za vzdrževanje našega verskega središča v Kew pa se je doslej vrnilo 396 velikonočnih darilnih kuvert s skupno vsoto 6,766.50 dolarjev. Kuvertice še prihajajo.

Naj tu omenim, da sta dve velikonočni darilni kuverti imeli priloženo tudi kuverto Misli z naročnino za naš mesečnik, ena deset, druga pa dvajset dolarjev. Žal ne ena ne druga nima imena naročnika, ki je bil

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

samo na velikonočni kuverti. Ko sem videl, da na naročninski kuverti in v njej ni imena, je bilo prepozno in zdaj ne vem, komu naj vpišem naročnino. Objava v naših cerkvenih Oznanih ni imela odziva. Morda ga bo dala tale omemba, saj melbournski naročniki mogoče le prebero to kroniko, pa četudi jih ni vsako nedeljo k slovenski maši, da bi dobili v roke Oznani.

+ Za praznike je Društvo sv. Eme priredilo srečolov, katerega glavni dobiček je bila košara velikonočnih dobrot. Žrebanje je bilo na velikonočno nedeljo po deseti maši. Glavni dobiček je zadel Štefan Merzel. Ostale nagrade (vse tekoče) so dobili: Marija Špilar, Marija Rotar, sestra Ema, Lojze Mavrič in Hermina Koroša. — Velik čokoladni pih, za katerega so prodajali srečke Glasniki, pa je zadela Anita Žnidaršič. Izkupiček je šel v sklad za kritje stroškov potovanja Glasnikov na letošnji Mladinski koncert, ki bo dne 7. oktobra v Adelaidi. V isti namen bodo Glasniki priredili v juniju enkrat tudi koncert, ki naj bi ga melbournski Slovenci — upam in pričakujem — podprli z lepo udeležbo.

+ Srečolov je priredila okrog velike noči tudi naša Baragova knjižnica. Glavni dobiček nam je v ta namen poklonila ena naših knjižničark, Kirnova Miriam: štiri okvirjene stenske slike, njeno lastno ročno delo, ki predstavlja štiri letne čase. Žrebanje je bilo na nedeljo 16. aprila po deseti maši, ob domači zakuski in prodaji peciva, kar je bilo — ob sodelovanju Društva

Pri blagoslovu velikonočnih jedil v Kew. Koliko košar — pa vseh fotografija s. Petre niti ni zajela

sv. Eme in nekaterih dobrotnic — prav tako v prid naši knjižnici.

Glavni dobitek je zadel Anžinova Francka, ostala dva dodatna dobitka pa V. Ferfolja in M. Čulek. — Marija Oppelt se v imenu vodstva Baragove knjižnice iskreno zahvaljuje vsem sodelavkam pri akciji, ki je knjižnici prinesla lepo vsoto 719 dolarjev (650 dolarjev je dal srečolov, 69 dolarjev pa prodaja peciva). Denar bo seveda za nabavo novih knjig, ki bi si jih drugače knjižnica ne mogla privoščiti.

+ Dve poroki v naši cerkvi sv. Cirila in Metoda moram omeniti in obe sta bili na soboto 8. aprila. Ta dan sta se srečala pred našim oltarjem **Ivan Urdih** in **Ana Olga Jerič**. Oba sta takorekoč rastla v našem verskem središču in se tu tudi našla, saj sta se poznala od mladega. Ivan je sin med nami znanega "Egipčana" Franca Urdiha ter Roze r. Kulot. Rojen je v Carltonu, krstil pa sem ga v stolnici sv. Patrika. Nevesta je iz znane družine Alojza Jeriča in Ivanke r. Rozman, rojena v Springvale in krščena pri nas.

Drugi par pa sta **Bruno Ivančič**, ki je kot otrok s starši Ivanom Ivančičem in Emilijo r. Dobrila prišel iz Istre (rojen Poreč, krščen Žbandaj) in **Lorraine Prosen**, tu rojena in krščena pri nas, hčerka Antona Prosen in Marije r. Tomažič, Avondale Heights. Mama je

imela pred božičem hudo nesrečo, saj jo je na cesti podrl in skoraj ubil avto ter je šele zdaj prišla iz bolnišnice. Seveda ni hotela zamuditi hčerkinе poroke, četudi ob palicah.

Naj omenim še poroko, ki je bila 14. februarja v cerkvi sv. Pavla, West Sunshine. **David John Vella** (ob priimku sklepam, da je po rodu Maltežan) je dobil za življenjsko družico **Mileno Recek**, hčerko naše prekmurske družine Martina Receka ter Katarine r. Zver, in krščena pri nas.

Obilo božjega blagoslova v novi dobi življenja želimo vsem trem novoporočenim parom!

+ Krsta sta bila po zadnji izdaji MISLI dva na dan 18. marca, tretji pa na 2. aprila. Prvi otroček, ki ga je oblila krstna voda, je bil **Christopher Alexander**. Kot prvorojenčka sta ga dobila Joe Anthony Sdraulig in Bronwyn Lee-Anne r. Beard. Prinesla sta ga iz Anglesea, kjer je njegov oče v policijski službi. — Drugi pa je **Bradley James**, tudi prvorojenec. Očka mu je Peter Wayne Conlan, mati Liljana Marjetka r. Prosen, sestra druge zgoraj imenovanih nevest. Za krst smo se dogovorili že pred božičem, pa smo ga zaradi nesreče stare mame preložili, da se ji je tako izpolnila želja in je mogla biti prisotna. Družina Conlan živi v Diamond Creek-u. — Tudi pri zadnjem krstu je zajokal fantek, tokrat **Mathew James**. Tega prvorojenčka pa sta prinesla iz Blackburna Eligij Šerek ml. in Catherine r. Keogh.

Čestitke družinam, malčkom pa obilo božjega blagoslova na pot!

+ Za krste bi prosil, da bi ga starša prijavila vsaj mesec dni pred nameravanim datumom. Tako imamo dovolj časa, da se srečamo in na krst pripravimo. Od dobre priprave zavisi veliko: ne le lepo oblikovani obred krsta, ampak tudi družinsko življenje po krstu, ki mora biti za slehernega otroka toplo krščansko zavetje in močna opora na poti v življenje. — Kot je vsem znano, imajo po župnijah skupni krst enkrat na mesec, kakor tudi skupno pripravo staršev in botrov pred krstom. Na našem misijonu imamo še vedno posamezne krste kot zadevo posamezne družine, ki jo tudi posebej pripravimo za ta veseli in važni družinski dogodek. Vzrok je v glavnem jezik, saj je krst včasih v slovenščini, drugič v angleščini, morda tudi v hrvaščini, ali pa celo v sestavi dveh jezikov. Oziramo se po želji in znanju jezika prisotnih.

Za poroko pa naj bi se mladi par prijavil gotov nekaj mesecev pred izbranim datumom. Za prvi podpis na predporočni državni formular je čas od treh do enega meseca pred poroko, a prav nič ne škodi, če se srečamo že prej. Tako je dovolj časa zbrati vse potrebne dokumente, pa tudi za udeležbo pri predpo-

ročnem seminarju, ki ga prireja za mlade pare naša nadškofija skozi vse leto ter je izrecna želja nadpastirja, naj bi se mladi pari te lepe prilike tudi poslužili. Zakon je resna zadeva in za ljudi, ki zrelo gledajo v bodočnost. Ločitev je danes po državnem pravu vse prelahko izvedljiva in žal jih je preveč krog in krog nas. Cerkev meni, da bi dobra priprava rešila marsikak zakon, če ima par le malo dobre volje in je za to voljan žrtvovati nekaj časa. Žal mnogi mladi mislijo, da o zakonu vedo vse in jim ni treba pouka. Jaz pa pravim: nikdar ni dovolj znanja o zakonu, danes še posebno, ko je skoraj več ločitev kot pa je porok ...

+ **Materinsko proslavo** bomo imeli — kot je že vsa leta pri nas v navadi — na prvo nedeljo v maju (7. maja) po deseti maši. Že zdaj vsi vabljeni, posebej seveda naše mamice. Po odorskem nastopu naše mladine bo zakuška, za katero zopet naprošam družine, da prinesejo kaj svojih dobrot na skupno mizo. Bog povrni!

+ **Društvo Planica Springvale** me je naprosilo za objavo izredne prireditve, ki bo v prostorih društva na prvo majsko nedeljo, 7. maja, ob treh popoldne. O svojih doživetjih v Medjugorju bo predaval znani širitelj Marijinega sporočila, **Leon LeGrand**. Vsi ste iskreno vabljeni in prepričan sem, da vam ne bo žal udeležbe. V dvorani našega verskega središča je LaGrand predaval lani in s svojo prepričevalno iskrenostjo vse priregnili.

+ **Šmarnično pobožnost** bomo za vsak teden maja ob nedeljah sproti oznanjali, združili pa jo bomo gotovo z vsako nedeljsko in objavljeno večerno mašo v maju. Brali bomo ista šmarnična premišljevanja kot jih doma: ker je letos 450-letnica svetogorske božje poti, nas bo šmarnično branje popeljalo na Sveto goro.

Večerno mašo bomo imeli v ponedeljek 1. maja (Jožef Delavec in prvi dan šmarnic), na vnebohod (četrtek 4. maja, ko je **zapovedan** praznik), naslednji dan (prvi petek meseca) in seveda na sredo 24. maja, ko obhajamo praznik Marije Pomagaj. Ne pozabite na predvečer tega dne prižgati svečo in pridružite se z molitvijo ostalim številnim slovenskim družinam po svetu, ki ta večer preživijo z Marijo in ob prošnjah k njej za naš narod!

+ Na naši "fronti" Doma m. Romane je trenutno vse mirno in nič novega. Razprava na tribunalu pride na vrsto v juniju, kot nam je bilo povedano. Zdaj smo najeli advokata in zanj pripravljamo potrebne podatke. Zopet naprošam vse, naj se naše skupne zadeve spomnijo z molitvijo. Saj molitev lahko stori v naš prid več kot vsi dokazi pred sodiščem, da nam je Dom počitka potreben in da so ugovori sosedov neutemeljeni.

+ Dvakrat nas je v zadnjem času obiskala sestra smrt. Ravno na letošnji veliki petek, dne 24. marca, je v avtomobilski nesreči pri Kinglake West, Victoria, izgubila življenje komaj devetnajstletna **SONJA PEČNIK**. Avto, ki ga je vozil njen zaročenec, je s tako silo zadel drevo, da je bila na mestu mrtva. Pokojnica je bila rojena 28. septembra 1969 v Melbourneu v družini Aleksa Pečnika in Stanke r. Kovačec, oba po rodu iz Štajerske. Bila je pridna študentka in letos bi končala učiteljske. Žal jo je tako nenadna smrt iztrgala dragim ter uničila vse lepe načrte. Da je bila Sonja priljubljena med svojimi sovrstniki, je pokazala pogrebna maša v Marijini cerkvi v Kingsbury, kjer Pečnikovi živijo. Poleg družinskih prijateljev je zlasti mladina v velikem številu pospremila Sonjo v njen zadnji domek na svetu, na pokopališče Farkner, kjer bodo njeni zemski ostanki čakali vstajenja. — Težko preizkušanim staršem in sestri Heleni naše iskreno sožalje.

V soboto 1. aprila je v Royal Melbourne Hospitalu zaključila svojo zemsko pot **JOŽICA MOHORKO** r. Nunčič. Dolga in mučna bolezen ji je izčrpala moči, a bila je res lepo pripravljena za pot v večnost. Njene slovenske prijateljice - sosede v Campbellfieldu, kjer je Mohorkov dom, so poskrbele, da je prejela na velikonočni ponedeljek še enkrat svete zakramente, predno je odšla v bolnišnico, iz katere se ni več vrnila. Jožica je bila rojena 27. oktobra 1938, torej je lani praznovala svojo petdesetletnico. Njen rojstni kraj je Cerovi log blizu Šentjerneja na Dolenjskem. Mož Jože, ki smo ga pokopali leta 1982, je bil iz Ptuja, poročila pa sta se v Radovljici. Z dvema sinovoma, Zoranom in Zmagom, sta prišla v Avstralijo leta 1970.

Jožico smo pokopili in ob njeni krsti zmolili za pokoj njene duše rožni venec v torek 4. aprila zvečer v kapeli pogrebnega zavoda Mullqueen v Coburgu. Mašo zadušnico smo imeli naslednji dan v Marijini podružnični cerkvi v Campbellfieldu. Sledil je pogreb na pokopališče Fawcner, kjer se je v grobu pridružila pokojnemu možu. — Sinovoma naše sožalje.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so po dolgih mesecih končno dospеле in so na razpolago v Baragovi knjižnici verskega središča v Kew. Cena zbirke štirih vrednih knjig je trideset dolarjev. Po pošti jih lahko naročite preko uprave Misli. — Žal iz Celovca letos mohorjevk nismo dobili, imelo pa jih je sydneyjsko versko središče.

Z VSEH VETROV

PRED NEKAJ MESECI je buril duhove po svetu bogokletni film "Poslednja Kristusova skušnjava", ki je žalil Kristusa in slehernega človeka, ki veruje vanj. Zdaj pa mu je sledila knjiga "Satanski stih", ki je želitev muslimanskega preroka Mohameda, Korana in islamske veroizpovedi. S tem si je pisatelj – britanski državljani indijskega rodu – Salman Rushdie nakopal sovraštvo vsega muslimanskega sveta, pa še smrtno obsodbo skrajneža Homeinija.

Ko obsojamo smrtno obsodbo za pisatelja in založnike, ki je popolnoma neupravičena in proti vsem določbam mednarodnega prava, obsojamo obenem tudi knjigo, ki je polna brezbožnih izjav ter huda žalitev tega, kar je sveto slehernemu pravovernemu muslimanu. Pravica do svobodnega javnega mnenja vsekakor ne sme teptati dostojanstva in verskega prepričanja drugih. Nikakor ni prav sklicevati se na "svobodo umetniškega ustvarjanja". Umetnost je lepota, lepota pa ne sme žaliti nikogar.

SOVJETSKI voditelj Gorbačov bo obiskal v drugi polovici novembra Italijo. Achille Occhetto, generalni tajnik italijanske komunistične stranke, je po nedavnem razgovoru z Gorbačovem na tiskovni konferenci izjavil, da je sovjetski voditelj pripravljen obiskati tudi papeža Janeza Pavla II., če bodo v Vatikanu za to pokazali dovolj zanimanja. S strani apostolskega sedeža je v odgovor znano le to, da je papež pripravljen sprejeti Grobačova, če bodo tako želeli v Kremlju. Bomo videli, kako bo s tem, ko bo prišel čas obiska.

NA POLJSKEM je bilo lansko leto posvečenih nič manj kot 1149 novomašnikov, kar je skoraj še enkrat več kot pred osmimi leti. V tem času se je število bogoslovcev povečalo z 2000 na 8867 - kar daje Poljski glede duhovniških poklicev res izjemni položaj na sve-

tu in v pokoncilskem času krize poklicev. Med 37 milijoni prebivalcev Poljske deluje 24.000 duhovnikov.

ZAPREPASTILO me je poročilo, ki ga je nedavno izdala Organizacija združenih narodov ter je sestavljeno na podlagi izsledkov zadnjih šestih let: po svetu nosi orožje najmanj dvesto tisoč otrok, ki so pod starostjo petnajst let. So torej v eni ali drugi obliki v vojaški službi. V takoimenovanem tretjem svetu je vedno več takih vlad in raznih gverilskih gibanj, ki svoje čete krepijo z novimi vojaki iz otroških vrst. Poleg znanih dežel, ki sprejemajo otroke pod orožje, sta tudi Gvatemala in Honduras, v Afriki pa Maroko in Uganda.

CESARICA ZITA, zadnja na prestolu starodavne avstro-ogrske monarhije, je umrla 15. marca v starosti 96 let. Svoje sedemdesetletno pregnanstvo je preživljala v Švici, v bivšem frančiškanskem samostanu vasi Zizers, blizu avstrijske meje. Avstrijske oblasti so dovolile, da je truplo pokojne cesarice ležalo v dunajski stolnici sv. Štefana od 30. marca do 1. aprila, ko je bilo položeno v kripto dunajske kapucinske cerkve k ostalim cesarjem in cesaricam preteklosti.

Cesarica Zita je s svojim možem Karlom I. zapustila Avstrijo leta 1918, ko je propadla monarhija Habsburžanov. Zamenjala je razkošnost dvora za skromno in skrito življenje. Od smrti moža Karla leta 1922 je bila oblečena v črno ter se je malo pokazala v javnosti. Vse življenje je bila vzorna katoličanka in je tako vzgojila tudi svoje otroke. Znan je njen najstarejši sin Otto von Habsburg, ki ima doktorat in se politično zelo udejstvuje pri delu za Svobodno Evropo.

SOVJETSKA ZVEZA je imela po sedemdesetih letih, prav od komunistične revolucije in prevzema vodstva države, prve volitve, ko so bili na listi poleg komunističnih kandidatov tudi imena protikandidatov. To je bil del Gorbačove reforme, ki naj polagoma demokratizira partijo. Seveda je veliko pokrajinskih komunističnih voditeljev na volitvah izgubilo. Zdaj se bodo morali zagovarjati, zakaj niso dobili dovolj glasov. S porazom na volitvah niso izgubili samo svojih administracijskih mest, ampak so izgubili tudi svoja mesta v komunistični partiji.

NOVI severnoameriški predsednik Bush je doživel svoj prvi večji poraz, ko je senat zavrnil njegov predlog, kdo naj bi bil obrambni minister ZDA. Bushov kandidat John Tower je sicer veliko pripomogel k njegovi izvolitvi, a senat ga ni maral zaradi njegove ne preveč čiste preteklosti: ženskar naj bi bil in v kozarec je malo prerad pogledal. Bush se je moral pri vsej svoji predsedniški oblasti odločiti za drugega. Cheney naj bi bil moralno neoporečen in ga je senat sprejel.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 4657060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevo-
voredu Corso Italia, Vas
pričakujemo v PALA-
CE HOTELU, najbolj-
šem hotelu v mestu:
75 sob s kopalnico, te-
lefonom, radijskim spre-
jemnikom, barvnim TV,
mini-barom, klimatiza-
cijo. Najmodernejše u-
dobje po zelo ugodnih
cenah: samska soba 43
avstr. dol., dvoposteljna
56 avstr. dol. Gostom
so na razpolago hale,
konferenčna dvorana,
parkirni prostor in ho-
telska restavracija.
V PALACE HOTELU
bo poskrbljeno za Vaše
čim prijetnejše počutje,
dobrodošlico pa Vam
bo oseben izrekel rojak
VINKO LEVSTIK

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAS HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

je pa bolj slabega zdravja, saj je prebolel že tri srčne infarkte.

Kar čudno je, da ob raznih važnih izbirah še jemljejo v obzir moralno neoporečnost, ki v vsakdanjem življenju kar nima nobene veljave več. Morda le čuti-
jo, na koga se lahko bolj zanesejo, pri kom je manj nevarnosti, da bo narod razočaral ...

EDEN VIDNIH SADOV "perestrojke", ki jo je v Rusiji začel Mihail Gorbačov, je večja verska svoboda. V skladu s to odprtostjo so litvanskim katoličanom vrnili njihovo stolnico. Litva je od zadnje vojne, ko je izgubila samostojnost, ena sovjetskih republik, prebivalci pa so povečini katoličani. V duhu "perestrojke" so zdaj dobili tudi dovoljenje, da smejo po uradni poti prejeti z Zahoda večje število verskih knjig, ki jih prav od zadnje vojne niso smeli niti prejemati niti sami tiskati. Najpomembnejši dar je 150.000 izvodov Svetega pisma nove zaveze, ki ga zdaj zanje tiskajo na Poljskem. Papir in grafični material pa je prišel zanj iz Avstrije, kjer so v ta namen vsi škofijski verski listi pripravili nabirko. V nekaj tednih so avstrijski katoličani darovali nad 3,1 milijona šilingov. Sodelovali so tudi naši zamejski rojaki, bralci "Nedelje", slovenskega verskega lista iz Celovca.

V TEKU je gradnja predora pod Rokavskim prelomom, med Folkestonom na angleški strani in pa Callaisom na francoski. Predor bo dolg petdeset kilo-

metrov in res potrebna prometna vez. Če bo šlo vse posreči, bosta prva vlaka peljala v dveh vzporednih ceveh pod vodo leta 1993.

PAPEŽ Janez Pavel II. se je pri splošni avdienci na Trgu sv. Petra dne 29. marca spomnil tudi na zapletene in tragične razmere v Jugoslaviji. Povedal je, da moli za "dostojanstvo in miroljubno sožitje vseh državljanov ljubljene Jugoslavije".

Papež je povabil tudi množico zbranih rimskih meščanov in romarjev z vseh koncev sveta, naj molijo za Jugoslavijo, ki preživlja kritične trenutke medčloveških in mednacionalnih odnosov. "Molimo za Jugoslavijo," je dejal med drugim, "od koder zadnje dni prihajajo žalostne novice o spopadih, ki so spravili v žalost in trpljenje toliko družin."

Trenutno je na Kosovu precej mirno, vendar se zdi, da je to mir, ki ga varujejo številne oborožene patrulje miličnikov in pripadnikov posebnega odreda, pa tudi bolj ali manj vidna navzočnost vojaških enot. Predsedstvo SFRJ je sklenilo, da bodo posebni ukrepi skupaj s policijsko uro trajali, dokler bo to potrebno.

STATISTIČNI URAD ZDA je objavil ugotovitev, da je bilo v marcu 1987 v Združenih državah ameriških 2,334,000 neporočenih skupaj živečih parov. Ta številka je za 130,000 višja od številke prejšnjega leta. Z ozirom na število prebivalstva jo v tem štirikrat prekaša samo Švedska. Res žalostne številke!

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Kotičkarji, nič nisem zadovoljen z vami: premalo se vas je oglasilo s poslikano velikonočno svečo. Je pa najlepše pobarvala svečo petletna BARBKA PETRIČ iz Sydneya in tudi povedala, da je na sveči nekaj narobe s števkami: letnica bi morala biti 1989, ne pa 1983. — Barbka torej dobi nagrado in zasluži naše čestitke, od mene pa tudi lepe pozdrave. — Striček

DRAGI OTROCI!

Poročnega para pa še nismo imeli v GALERII MLADIH. Pa naj bo v Kotičku te številke, ko o njem že piše tudi melbournska tipkarija. JERIČEVA OLGA in URDIHOV IVAN sta stopila v soboto 8. aprila pred oltar slovenske cerkve v Kew, ki ju je sprejela kot stara znanca. Tu sta si obljubila zakonsko zvestobo za vselej in prejela božji blagoslov na skupno pot v življenje.

Oba je Striček tega Kotička spoznal že pri krstu: Olgo v kapeli verskega središča (takrat je bila kapela sedanji razred, ker cerkve še nismo imeli), Ivana pa v stolnici sv. Patrika. In potem ju je videl doraščati iz leta v leto, saj sta kar redno prihajala k slovenski cerkvi ter se udeleževala naših raznih mladinskih aktivnosti. Prepričan sem, da sta se tudi tukaj v verskem

SVOJEMU OTROKU

v Spominsko knjigo

IZ NAJINE ZAVEZE
VZBRSTEL SI KAKOR CVET.
V SRCU IN NAROČJU
SVA TE MEHKÓ ZIBÁLA,
V OČEH OTROŠKIH TVOJIH
SVA SVOJ POGLED ISKALA,
KOT MAVRICA LJUBEZNI
SIJAL SI V NAJIN SVET.

OTROK, MLADIKA UPOV,
KO BOŠ IZ MLADE ZARJE
RAZRASEL SE V ŽIVLJENJE
IN TAM POSTAL DREVÓ:
NAJ TVOJIM ROSNIM LETOM
SPOMIN ZVESTOBO VARJE
IN BODI NAMA SREČA,
KOT SI SEDAJ NEBÓ.

KADAR PA ŽE BREZ NAJU
BOŠ V DALJI PRAŠNIH CEST,
SIJALA BOVA TEBI
KOT ONOSTRANSKA LUČ.
NA TEH STRANEH BOŠ NAŠEL
SPOMIN IN SREČE KLJUČ:
OTROK, OSTANI DOBER,
BOGÚ IN RODU ZVEST!

TVOJA MAMICA IN TVOJ OČKA

Severin Šali

središču spoznala ter je v srcih vzknila dovolj močna ljubezen, ki ju je zdaj pripeljala pred naš oltar.

Vedno sem vesel, če se z mladimi, tukaj rojenimi, lahko pogovorim po "domače" — v slovenščini. Naša ženin in nevesta sta v tem še kar dobra, četudi mi je Ivan ob neki priliki — seveda bolj za šalo kot zares — zaupal, da se bo moral spričkat po angleško, ker za kak "pogovor v jezi" ne bi našel pripravnih slovenskih izrazov. Olga pa najbrž še manj. Najbolje bi bilo napraviti sklep, da se bosta sprla samo v slovenskem jeziku — potem morda ne bo nikoli prišlo do prepira.

Mlademu paru želimo vso srečo na skupno pot in upamo, da ju bomo še srečali v našem verskem središču, ki je obema pustil veliko lepih spominov na leta doraščanja.

/Foto Darko Požar - Burgar/

MARIJINA MOLITVENA ZVEZA

... je pred nekaj leti zaživela med Slovenci v ZDA in se polagoma širi po vsej Sloveniji v svetu in — lahko rečemo — duhovno združuje z molilci v rodni domovini. Tako srčno jo je želel med Slovenci vpeljati že pokojni škof Rožman, pa ga je smrt prehitela.

Dolžnost našega naroda je, da to izpolnimo mi, če hočemo še obstati kot narod. Zadnji razvoj doma nas k molitvi naravnost sili.

V "Ameriški domovini" je 21. januarja 1986 misijonar na Japonskem dr. Vladimir Kos objavil članek s pozivom, naj bi se vsi Slovenci kot EDEN združili v molitvi, žrtvi, premagovanju in postu za rešitev in obstoj našega naroda. V sedanjem času smo — po besedah misijonarja Kosa — podobni potapljačji se ladji s klicem "S. O. S.", ki za nas pomeni: STVARNIK, OHRANI SLOVENCE!

Ali vzamemo misijonarjev klic resno? Ali pa ob njem molčimo kot da se nas sploh ne tiče.

V evangeliju beremo, da so Jezusa njegovi učenci na ladji zbudili in Ga prosili: "Gospod, reši nas, ker se potapljamo!" Jezus je le navidezno spal in čakal, kdaj Ga bodo prosili za pomoč.

Tudi nas Slovence kjer koli po svetu Jezus čaka, kdaj se bomo zedinili in Ga prosili: "Reši nas, ker se potapljamo!" Tudi mi smo namreč potapljačja se ladja, potapljačji narod. Rešimo se lahko le, če se združimo v molitvi in v zaupanju po Mariji prosimo njenega Sina, da se nas usmili in nas reši. To je naša edina in zadnja možnost za rešitev in obstoj naroda.

P. dr. Kalist Langerholz, slovenski frančiškan v Chicagu na slovenski župniji sv. Štefana, je prevzel duhovno vodstvo "Marijine molitvene zveze". Zelo želi, da bi se vsi Slovenci kjerkoli so združili v tej molitveni akciji ter vsak dan zmolili rožni venec v namen zveze. Če kdaj kdo tega ne zmore ali pozabi, se s tem ne pregreši. Najbolje je, če zjutraj napravimo dober namen, naj bo ves dan in karkoli bomo tisti dan delali ena sama prošnja z vzdihljajem: **MARIJA, POMAGAJ NAM!** K temu spadajo tudi darovi ubogim in darovi za misijone. Tudi iz Lurda, Fatime in Medjugorja nas Marija spodbuja k molitvi rožnega venca. Vsak človek je dolžan moliti za svoj narod. Zato se združimo v tej Marijini molitvi za naš slovenski narod ter za poštene, vestne in sposobne voditelje!

Odbor MARIJINE MOLITVENE ZVEZE
v Chicagu, ZDA

O Marijini molitveni zvezi sem v MISLIH že enkrat pisal ter se je takoj priglasilo nekaj naročnikov, da bodo svoj rožni venec darovali v namene Zveze. Dve osebi med njimi sta od takrat že pokojni. Gornje vabilo Zveze sem objavil v upanju, da bi se med avstralskimi

KRIŽEM AVSTRALSKSKE SLOVENIJE

Slovenci priglasilo še več članic in članov ter pridružilo ostalim molilcem po svetu. Prijavite se na uredništvo MISLI, ki je posrednik v tej zadevi.

V slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew bo vsaki mesec opravljena ena sveta maša za vse člane in za uspeh Molitvene zveze.

Naj bi ta molitvena akcija res zaživela tudi po Avstraliji, naj bi tudi med nami pognala globoke korenine v živi zavesti, da naš preizkušani slovenski narod doma in po svetu molitev potrebuje.

S. O. S. — Stvarnik, ohrani Slovence!

— Urednik

Iz **BUENOS AIRESA, ARGENTINA**, je prišlo na uredništvo Misli tole pismo, z datumom 12. marca 1989: Članice in člani društva **ZEDINJENA SLOVENIJA** pošiljajo s svojega 42. rednega občnega zbora Vam in preko Vas vsem bralcem, demokratičnim Slovincem v svobodnem svetu, iskrene pozdrave.

Želimo Vam veliko uspehov pri Vašem delu in prizadevanju za utrditev slovenstva. Naj Vsemogočni blagoslovja Vaše delo. — Prav lepo pozdravljamo

Arh. Jure Vombergar, predsednik
Emil Cof, tajnik

ELIZABETH DOWNS, S. A. — Dragi p. urednik in vsi rojaki po svetu. Spet se oglašam z nekaj vrsticami, da boste vedeli, da z Romanom še živiva. Obenem seveda pošiljava naročnino. Ne zamerite zamudi, saj ni namerna. Da Misli že dolgih trideset let obiskujejo našo družino, je dober znak, da jih pri nas radi bomo, saj prinašajo mesec za mesecem veliko lepega branja. So edini slovenski tisk, ki prihaja v naš dom;

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garanterano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L

ALDO and JOE

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Telefon:
359 1179

nam kar zadošča. Vse preberemo od A do Z, še celo imena darovalcev za Bernardov sklad. Kolikokrat opazimo imena znancev še iz taborišča Astena v Avstriji, predno smo se izselili v Avstralijo. Mnogo tistih starih znancev in begunskih sotrpinov pa je sedaj že med pokojniki.

Da smo se preselili iz Whyalle v Adelaido, sem že lani pisala, ko sem poslala novi naslov za pošiljanje dragih Misli. Tu sva res ven iz mesta, a se kljub razdalji z veseljem udeležujeva slovenskega bogoslužja v adelajdskem verskem središču svete Družine. Pater Janez lepo skrbi, da drži slovensko družino skupaj, kar pa gotovo ni vedno lahko. Letos sva z Romanom prvokrat praznovala veliko noč "po domače", ob slovenskih obredih. Seveda sva bila tudi na "Pirhovanju" na velikonočni ponedeljek. Vse pohvale vredno. Patru Janezu želiva, da bi še dolga leta tako lepo skrbel za nas.

Sestra piše iz Avstrije, s kakšnim veseljem sleherni mesec pričakuje Misli in jih prebira. Zato sva z mojim sklenila, da bova zanjo še naprej plačevala naročnino. Tako smo med seboj še bolj povezani kot pa samo s pismi.

Dragi p. urednik : Bog Vas živi in vse bralce Misli še na mnoga leta! — **Marta in Roman Zrim.**

TYRONE HEIGHTS, QLD. — Dragi pater urednik, moje iskrene pozdrave! Pišem pa Vam z namenom, če bi v MISLIH objavili sledečo mojo prošnjo:

Odločil sem se, da bi začel zbirati zgodbe naših ljudi, ki so se pripetile v časih po prihodu v Avstralijo.

jo. Mislim, da se razumemo: v prvih letih v tuji deželi, ko še niste znali jezika, ko še niste vedeli običaje domačinov, ko je bilo vse novo in drugače. . . . Koliko zgodbic smo že slišali, pa je škoda, da bi šle v pozabo. Prav vsakdo izmed nas jih je doživel, smešnih in morda tudi žalostnih. Rad bi vse te dogodivščine zbral in objavil, da bi se zdaj po tolikih letih na njih račun vsi nasmejali, ali pa tudi razjokali. Vem, da ima prav vsak izmed nas kaj povedati.

Torej pogumno naprej, pa oglasite se mi, predno pozabite! Če ne želite pri zgodbi objavljenega svojega polnega imena, bom pa objavil samo začetnice — po želji posameznika.

Lep pozdrav še enkrat patru uredniku in vsem rojakom širom Avstralije in po svetu, kjer berejo naše Misli. — **Marijan Lauko,**

3 Palana Court, Tyrone Heights, Qld. 4556

V začetku preteklega leta je naša dolgoletna zvesta naročnica **Valerija Pančur** iz Beechwortha, Victoria, naročila MISLI za svojo hčerko Ano, ki je uslužbena in živi v Wangaratti. Res sem začel pošiljati MISLI tudi hčerki, a bil sem pri tem — zaradi nekaterih sličnih primerov v preteklosti — precej skeltičen. Tako neka-ko sem si mislil: Spet ena skrbnih slovenskih mamic, ki bi rada svojemu otroku ohranila jezik s slovenskim listom, četudi ga najbrž ne bo nihče bral, ali pa ga bom celo dobil vrnjenega, češ: nisem ga naročila in ga ne znam brati . . . — Vesel sem bil, da se na Anico poslano MISLI niso vrnile. In še bolj razveselilo me je pismo, ki sem ga nedavno dobil s priloženo naročnino ter darom v tiskovni sklad. Pismo je sicer v angleščini in se glasi takole:

. . . I enjoy reading your magazine. It helps to keep in touch with my mother tongue. Unfortunately, my writing leaves much to be desired. My apologies for not writing sooner. Keep up the good work.

Kindest regards — **Anne Pancur.**

Anici se iz srca zahvaljujem za prijazne vrstice, njej in mami pa tudi opravičujem za tiste dvomljive misli ob naročilu pred dobrim letom dni.

Le še več takih slovenskih mamic v Avstraliji in še več takih Ančk med našo mladino! — **Pater urednik.**

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozihi pokojnih.

MELBOURNE, VIC. — Spoštovani urednik! V zadnjem izvodu "MISLI" (marec 89) sem na strani 63 zasledila Vaš odgovor N. N. iz Queenslanda, kjer med drugim omenjate, kako nekorajžni smo tisti odgovorni pri službi za obveščanje pri radiu EA.

Seveda nisem kvalificirana, da odgovarjam za ostale rojake, kako poročajo o dogodkih v domovini, vendar Vas opozarjam, da kot urednica SLOVENSKE ODDAJE na radiu 3EA sem za vsebino vsakega programa odgovorna upravi SBS. Od podpisu pogodbe sem sprejela pravila (SBS constitution and policy guidelines), ki v členu 2 Broadcast of Sensitive Material pravijo v točki 2.1: "Homeland information should concentrate on matters of genuine relevance to the communities in AUSTRALIA. Programs must not be used to perpetuate homeland conflicts in AUSTRALIA."

Vaše delo in zasluge, spoštovani urednik, so brezdvomno zabeležene z dosežki, ki jih vidimo in o njih čitamo, da sploh ne omenjam tiste posle in zahteve, ki Vas obremenjujejo v Vašem poklicu in izven. Za to in vse storjeno v zadnjih tridesetih in več letih smo Vam za Vašo vztrajnost hvaležni. Toda nekatere stvari bi bilo bolje pustiti pri miru in se posvetiti pozitivnemu pogledu, ki bi nas rojake po svetu združevalo v razumevanju in medsebojnem spoštovanju. — Lepo pozdravljeni! — **Helena Leber - Van deLaak.**

Pismo sem rade volje objavil, moram pa priznati, da mi gre ob njem skoraj malo na smeh. Sem moral s tistimi nekaj besedami res zadeti v živo, da so izzva-

POZOR!

ATTENTION!

Prodajam odlično ohranjeno

DIATONIČNO HARMONIKO iz Slovenije.

For sale (\$1750.00) **FOUR ROW**

DIATONIC BUTTON ACCORDION

imported from Slovenia. Excellent condition.

Janko Grivic, tel.: (042) 752 579

ATTENTION!

POZOR!

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Porocna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

SN

foto-slikar

Simon Novak

● Otroški in družinski portreti na domu

● Poroke v domačem okolju ali po želji

● Posebni družinski prazniki — rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično

● Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria

367 8405

le odgovor in izgovor na pravila SBS. Nikoli nisem zagovarjal mnenja, naj se kršijo pravila SBS, ali v oddajah EA kogarkoli napada ali žali. Dejstvo pa je, da tudi v odgovoru citirana točka pravil ne zahteva ogibanja jasnega poročanja, kaj šele molka. Če to, kar se danes dogaja v Sloveniji in Jugoslaviji, ni "of genuine relevance" za slovenske poslušalce v Avstraliji, potem radio EA lahko neha z novicami. Poznam rojake, ki poslušajo hrvaško in srbsko oddajo pri iskanju novic od doma in dokler bo tako, bodo moje besede v prejšnji številki MISLI kar držale.

Glede napotkov, ki mi jih dajete v pismu, pa tole: Kot urednik svobodnih MISLI se ne morem sklicevati na "policy guidelines" — uredniku postavlja mejo njegova vest, ob kateri ne bi hotel izgubiti svoje pokončnosti, niti je napraviti listu. Ko bi apostoli ob začetkih oznanjevanja ne rekli "Boga je treba bolj poslušati kot ljudi!" in bi ubogali tiste, ki so jih hoteli prisiliti k molku, bi danes krščanstva ne bilo. Naj povem, da so imele MISLI že lepe ponudbe, če bi — da se poslužim Vaših besed — "nekateri stvari pustile pri miru". Pa ni cene niti grožnje dovolj velike, da bi se prodale.

Upam, da ostanemo prijatelji kljub različnim gledanjem na gotove zadeve. — **Pater urednik.**

+ + +

"Ko sem se poročil s teboj, sem bil res neumen."

"Najbrž bo držalo, kar praviš. Samo jaz sem bila tako zaljubljena vate, da tega nisem opazila."

+

Oče sinu: "Jaz nisem svojih staršev pol toliko spraševal, kot sprašuješ ti mene."

Sin: "Ko bi jih, bi mi pa znal sedaj pol več odgovoriti, kajne?"

REŠITEV križanke prejšnje številke:

Vodoravno: 1. potok; 4. plesen; 8. stavek; 10. poliv; 12. dobite; 14. grajala (ga je); 17. opat; 19. olupiti; 20. spodobi (se); 22. rami; 23. Anglija; 27. otiram; 29. čitam; 30. rozete; 31. oznani; 32. atašé.

Navpično: 1. poseg; 2. Trata; 3. kreda; 5. lipi; 6. sklepi; 7. . . naviti; 9. kolobar; 11. otopel; 13. bali-nar; 15. rupa; 16. Judita; 18. atej; 20. Srečno! 21. o-motan; 24. gmota; 25. ideja; 26. Atene; 28. imun.

Rešitev so poslali: Sestre Slomškovega doma, Jože Štritof, Francka Anžin in Marija Špilar, Mirko Grgurič, Danica Petrič, Jože Grilj, Tone Lenart, Ivan Podlesnik, Lidija Čušin. — Izžreban je bil Tone Lenart.

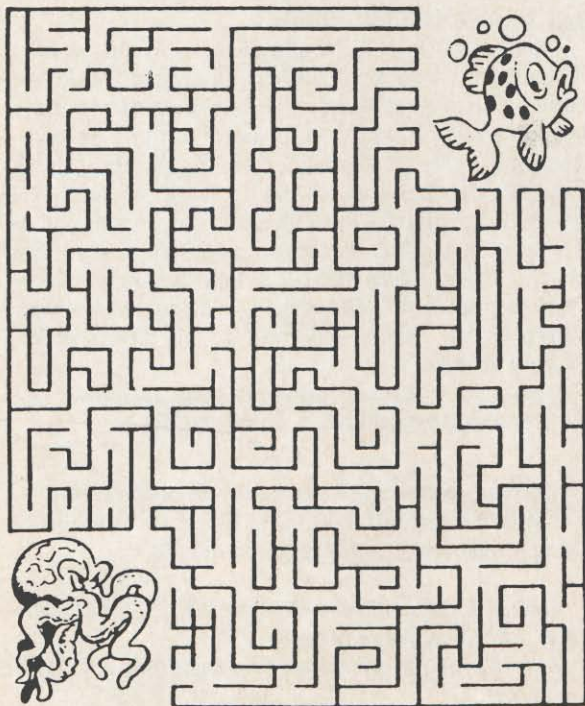
+ + +

“S tem poljubom, dragica, sem ti hotel povedati vse. Si me razumela?” — “Ne čisto dobro, dragec. Povej mi, prosim, še enkrat!”

+ + +

BLODNJAK

Da ne bo vedno križanka, naj bo tokrat malo spremembe. Ta labirint sem “ukradel” v koroški versko-kulturni reviji “Družina in dom”. Hobotnica hoče ujeti ribo, a do nje lahko pride samo po eni poti. To pot pa morate najti vi in jo poslati na uredništvo pred sedmim majem, ko bo žreb izbral nagrajenca. Obilo sreče pri iskanju!

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/**

+ Lahko je živeti od danes do jutri, če si si nagradil že včeraj.

+ Na sončni strani Alp so vsak dan daljši dnevi in no-sovi.

+ Z delavsko plačo si je že marsikateri vodilni zgradil hišo.

+ Vidim, da nekateri resnično poskušajo izničiti naše revolucionarne tradicije. Zdaj so ukinili celo Goli otok.

+ Kdaj bomo prišli tako daleč, da bomo lahko šli na-prej?

+ Ne ponavljajmo starih napak — delajmo nove!

+ Mnenje bratov: Lepo je živeti v bratstvu in enotno-sti. Še lepše pa je živeti od njiju.

+ Oblast kvari človeka, a ji tudi on ne ostane dolžan.

+ Lahko je prepoznati zaslužnega človeka: njegove potrebe so največje.

+ Komaj vsak deseti je član partije, čeprav smo se do-govorili, da bomo vsi srečni.

+ Kdo naj nas vodi: dober politik, ali dober človek?

+ Do vile se pride najprej po slabi poti.

+ Ko pridejo v službo, odložijo klobuk, plašč in od-govornost.

+ Vedeli smo, kaj hočemo, ne pa, kaj smo dobili.

+ To je dialektika: Kreneš proti vzhodu in pristaneš na zahodu.

+ Slišim, da bodo zveznega sekretarja za finance pre-kvalificirali v ministra brez listnice.

~~~~~

Sodnik: “Če bo kdo zinil med razpravo samo še be-sedo, ga bom takoj zapodil iz sodne dvorane!”

Obtoženec: “Bravo, bravo!!!”

+ + +

Sprevodnik: “Oprostite, vaša vozna karta je za Ade-laido, ta vlak pa pelje proti Sydneyu.”

Potnik: “Hudirja vendar! Ali se vaš strojevodja več-krat takole pomoti?”

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.— dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.— dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.— dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.— dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.—dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.— dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.— dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.— dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.— dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.—dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.— dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.— dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.— dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.— dol.

Znani pisatelj duhovnik - lazarist Franc Sodja nas je v zadnjem času razveselil z dvema knjigama:

PRED VRATI PEKLA opisuje leta po vojni v zaporu. Cena 8.— dol.

PISMA MRTVEMU BRATU so spomini na brata, polni toplih razmišljanj. Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

